

SAYI 13 | 17-23 EYLÜL 2021

Hopkins'in ustalık işi

Oscar töreninden, biri Anthony Hopkins'in olmak üzere iki ödülle dönen *Baba*, aslında daha önce defalarca işlenmiş bir hikayeyi anlatıyor: Bunama belirtileri gösteren bir baba ve ona bakmak zorunda olan kızı. Ama bunu müthiş taze bir dille yapıyor. Muammer Brav 11'de

Hanedanda yeni savaşlar için geri sayım

Medya imparatorluğu uğrunda aile içinde dönen bin bir entrikanın anlatıldığı *Succession*'ın beklenen yeni sezonu 17 Ekim'de yayınlanacak. Hep inkar edilse de, akıllarda yine aynı soru var: Dizideki baba Logan Roy aslında Rupert Murdoch mu? 15'te

BEIN CONNECT

Netflix'te üçüncü seks dersi

Cinsellik hakkında hem eğlenceli hem seksi konuşmayı başaran dizi *Sex Education*'in üçüncü sezonu yayında. Annesi bir seks terapisti olan içine kapanık liseli Otis'in hikayesi, şimdiye kadarki en çüretkar ve heyecan verici bölümlerle anlatılacak. Defne Akman 13'te

NETFLIX

Bilgi Yayınevi'nin yarım asırlık izi

Bilgi Edebiyatımızda iz bırakan yazarların ilk eserlerini yayımlayan Bilgi yeni sezonda sesli kitaplarla adından söz ettirecek. Damla Karakuş 4'te

Seray Şahinler Mungan öneriyor

Murathan Mungan'ın *Yüksek Topuklar*'ını tekrar tekrar okuduğunu söyleyen Şahinler "Bu kitaptaki mizah, hayatı yaşanır kılıyor" diyor. 4'te

Zerrin Tekindor

Bu sezon sahne 'tek' kişilik

Zerrin Tekindor'un *Toz*'undan Emre Kınay'ın *İrgat*'ına... Pandemi yaralarını sarmak isteyen tiyatrolarda 30 tek kişilik oyun perde açacak. 3'te

Gizem, gerilim, suç ve polisiye hikayeleri dinlemeyi sevenler için en ilginç podcast önerileri 3'te

Simyacı'nın yazarı Paulo Coelho'dan yeni roman

Simyacı ile yıllardır çok satanlar listelerinden inmeyen Paulo Coelho yeni romanı *Okçu'nun Yolu*'nu Türkiye'de sadece Oksijen'e anlattı: "Hayat çok basit, biz onu karmaşık hale getiriyoruz." 5'te

KİTAP • DİJİTAL PLATFORM • SİNEMA • TİYATRO • SERGİ • KONSER • MÜZİK

4'te
Ey okur! Ahlâk nedir, ahlâksızlık nedir?

YEKTA KOPAN

5'te
Kaynanam kötü biri, ne okumak bana iyi gelir?

ASLI PERKER

7'de
Usta işi polisiye, bir gizem senfonisi

TUNA KİREMİTÇİ

10'da
Feyyaz Kayacan'ı nasıl bilirsiniz?

MARİO LEVİ

Fahrelnissa Zeid, görkemli hayatı ve renkli eserleri ile genç kuşaklara ilham verdi.

Sanatın güz rehberi

İstanbul'da müzeler ve galeriler sonbaharla beraber yeni sergilerini açtı, şehrin sanat trafiği hızlandı. Contemporary Istanbul da dahil olmak üzere, yeni sezonda sanatseverleri heyecanlandıracak etkinlikler geliyor. 8'de

Hep fırtınayla mücadele etmişti

Efsanevi sanatçı Fahrelnissa Zeid'in 120'nci yaşı için Yahşi Baraz imzalı bir kitap hazırlandı, 21 Eylül'de de kapsamlı bir sergi açılacak. İkisinin ortak adı, Zeid'in etkileyici yaşam öyküsünü tanımlıyor: *Fırtınaya Doğru*. Elif Tanrıyar 9'da

"Vasat kitaplar ödül kazanıyor"

Bibliyofil Selçuk Altun'un 17 yıldır yazdığı "Kitap İçin" köşesinden seçilenler *Kitap İçin 4'te* toplandı. Altun "Sığ kitaplar çok satıyor, vasat kitaplar ödül kazanıyor, nitelikli kitaplar ıskalanıyor" diyor. Sibel Oral 7'de

TIYATRO

Zafer Takı paketleni

Sonbahar dünya sanat arenasında da renkli geçecek. Paris Zafer Takı (Arc de Triomphe) kumaşla kaplandı. Milano, Londra, Torino ve New York'ta fuarlar başlıyor. Çelenk Bafra 16'da

Bora Aşık, Göçebe Mixer'de

MÜZİK

Ünlüler Metallica için söylüyor

30 milyon satan Metallica albümü *The Black Album*'ün 30'uncu yılına yakışır kutlama. Elton John, Miley Cyrus gibi isimler 12 saatlik albümde bir arada. Alper Bahçekapılı 2'de

Gedik Sanat'ın yeni sezon açılışında besteci ve orkestra şefi Christian Jost ve solist Bülent Bezdüz'ü ağırlıyor. 20 Eylül'de Zorlu PSM'deki konsere Diskant Çağdaş Müzik Topluluğu eşlik ediyor.

Sonbaharda kaçmayacak 5 müzik olayı

Salonlara geri dönüyoruz. Etkinlik sektörünün yavaş yavaş normalleşmeye başladığı bu dönemde, radarınızda olması gereken konserler

30 Eylül-2 Ekim İzmir & İstanbul

Belçikalı elektronik müzik temsilcisi Stavroz'un en popüler olduğu ülkelerden biri Türkiye. Müzisyenler 30 Eylülde İzmir Arena'da, 2 Ekim gecesi ise Küçükçiftlik Park'ta sahne alacaklar. İstanbul'daki gecede elektronik müzikseverlerin yakından tanıdığı Oceanvs Orientalis & İlhan Erşahin uzun zamandır devam ettirdikleri ortak projeleriyle dinleyicinin karşısında olacaklar. (www.biletix.com)

2-3 Ekim, Zorlu PSM

Müziği görsel sanatlarla buluşturan Sonar'ın ilgi gören İstanbul ayağı bu sene beşinci yılında. Geçen senelere oranla daha sade ve kompakt bir şekilde karşımıza çıkan Sonar İstanbul, etkinlik sezonu için zorlu bu yıl da nitelikli bir program oluşturmayı başarmış. Ülkemizi daha önce de ziyaret eden Mouse On Mars, tekno müziğin nitelikli ismi Christian Löffler, SOHN, Acid Arab ve Kerala Dust festivalin açıklanan ilk isimleri arasında. Elektronik müzik odaklı bu performanslara görsel şovlar eşlik edecek. (sonaristanbul.com)

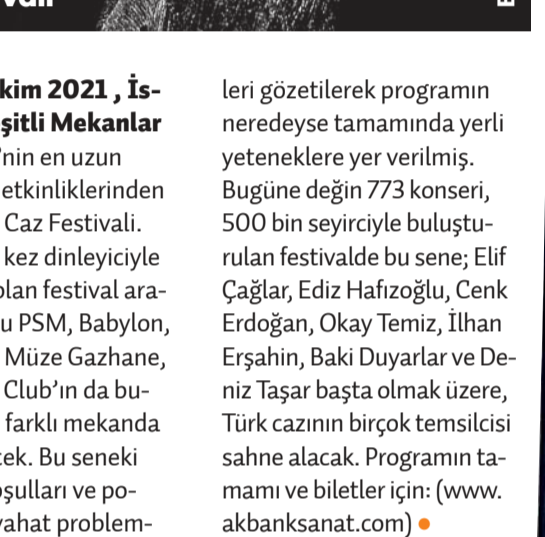
21 Eylül-2 Ekim 2021, Cemal Reşit Rey Konser Salonu

I. İstanbul Uluslararası Oda Müziği Festivali bu sene ilk kez CRR Konser Salonu'nda gerçekleşecek. Festivaldeki uluslararası isimler arasında; piyanistler David Selig, Caspar Frantz, Elena Rozanova ve Jussen kardeşler, çelistler Gary Hoffman ve Gabriel Schwabe, keman sanatçısı Svetlin Roussev var. Festivalin sanat yönetmenliği yapan Nil Kocamangil de Borusan Quartet ile izleyicilerle buluşacak. Maçka Parkı'nda söyleşilere de verecek olan bu yeni etkinliğin tam programı ve biletleri için: (www.biletix.com)

17-24 Eylül, Bursa & Antalya

Türk pop müziğinin en güçlü seslerinden biri Sertab Erener. Canlı performansları onun sesinin derinliğine şahit olmak için biçilmiş kaftan. 12. albümü Ben Yaşarım'ı geçen sene yayınlayan Erener 17 Eylül gecesi Bursa Açık-hava Tiyatrosu, 24 Eylül 2021 gecesi ise Antalya Açık-hava Tiyatrosu'nda zengin repertuarından seçtikleriyle dinleyicileri karşısında olacak. (www.biletix.com)

1-10 Ekim 2021, İstanbul, Çeşitli Mekanlar

Türkiye'nin en uzun soluklu caz etkinliklerinden biri Akbank Caz Festivali. Bu sene 31. kez dinleyicilerle buluşacak olan festival aralarında Zorlu PSM, Babylon, The Badau, Müze Gazhane, Nardis Jazz Club'ın da bulunduğu 10 farklı mekanda gerçekleşecek. Bu seneki pandemi koşulları ve potansiyel seyahat problemleri gözetilerek programın neredeyse tamamında yerli yeteneklere yer verilmiş. Bugüne değin 773 konseri, 500 bin seyirciyle buluşturulan festivalde bu sene; Elif Çağlar, Ediz Hafızoğlu, Cenk Erdoğan, Okay Temiz, İlhan Erşahin, Baki Duyarlar ve Deniz Taşar başta olmak üzere, Türk cazının birçok temsilcisi sahne alacak. Programın tamamı ve biletler için: (www.akbanksanat.com) •

ALPER BAHÇEKAPILI'DAN HAFTANIN ÖNERİLERİ

ALBÜM

The Beach Boys Feel Flows: The Sunflower & Surf's Up Sessions 1969-1971

Kaliforniya'nın en büyük ve önemli topluluklarından biri The Beach Boys. Topluluğun geçen hafta yayınlanan 133 şarkılık, tam altı buçuk saatlik bu toplamında daha önce yayınlanmayan 100'ün üzerinde şarkı mevcut. The Beach Boys'un 1970-1971 tarihli Sunflower ve Surf's Up albümlerinin elden geçirilmiş şarkılarının yanı sıra, alternatif kayıtlar, canlı performanslar da bu toplamda yer alıyor.

Islandman Godless Ceremony

2018 yılında, Montreux Caz Festivali'nde "En İyi Çıkış Yapan Grup" ödülünü de kazanan Türk elektronik müzik üçlüsü Islandman bambaşka bir kalibrede müzik icra ediyor. Üçüncü albümleri Godless Ceremony'de türler arası geçişler yapan, çok kültürlü bir ton yakalayan topluluk, sadece ülkemizde değil, sessiz sedasız Avrupa'nın dört bir yanını gezdikleri turnelerinde de ilgi görüyorlar. Hatta önümüzdeki haftalarda, yeni albümleri Godless Ceremony için İngiltere turnesine çıkacaklar. Bu eklektik, çok sesli albümlerindeki şarkılarıyla onları dinleyen herkesi etkileyecekleri kesin.

Efsanevi albüme 12 saatlik kutlama

Elton John'dan Miley Cyrus'a birçok isim Metallica'nın 30 yılı deviren *The Black Album*'ü için buluştu. Metallica 192 parçalık, 12 saatlik bir albümle karşımızda

İnönü Stadyumu'nda 1993 yılında gerçekleşen muazzam konserleri, popüler müzikle ilgili olup da bilmeyen pek yoktur. Michael Jackson'dan Madonna'ya, Elton John'dan Sting'e nice büyük isim İstanbul'u ziyaret etmişti. Bu konserlerin içinde bir tanesi var ki, müzik türü itibarıyla kendisini özel bir yere koymak gerekiyor. Diğerlerine göre daha zorlu

bir müziğin temsilcisi olsa da, İnönü'yu binlerce gençle dolduran Metallica'ya gösterilen ilgi hafızalarda hep özel bir yerde durdu. Metallica'nın bu hafta 30. yaşını dolduran efsanevi çalışması 'The Black Album'ü düşününce, bu konserin gördüğü ilgiyi daha iyi anlıyorsunuz.

1991'de yayınladıkları bu albümünün etkisine bugüne kadar hiçbir metal albümü ulaşamadı. Bunda Metallica'nın bu albümde müziğini daha popüler bir yerden sunmuş olmasının tesiri büyük. 30 milyon satışa ulaşan çalışma, tam 622 haftadır listelerde. Albümün en popüler şarkılarından "Nothing Else Matters" YouTube'da 1 milyar kez dinlendi. Bu popülerliği grubun o dönemki başçısı Jason Newsted şöyle yorumluyor: "50 ülkede çaldık, tüm ülkelerdeki seyirciler birbirinin

aynıydı. İnternet'in olmadığı bir dönemde yaşanan bu birliktelik sizden büyük bir şeyin parçası olduğunuzu hissettiriyordu."

192 şarkı, 12 saat

Bu 'popülerlik' eleştiriyi de beraberinde getirdi. Müzikal açıdan alan değiştiren topluluk, metal'in özünü satmakla itham edildi. Grup üyelerine göre ise sattıkları tek şey, bir tanesini bile bulmanın gücü olduğu konser biletleriydi. İşte 1991'deki bu müzikal

genişlemenin etkisi, 1993'teki İstanbul konserinde de muhakkak görülmüştü. Metallica pop, rock, metal, caz dinleyicilerini ortak paydada buluşturabilen bir topluluğa dönüşmüştü The Black Album'le. Bunu, geçtiğimiz hafta yayınladıkları, 64 farklı müzisyenin The Black Album'deki şarkıları yorumladığı yeni çalışmalarında da görebiliyorsunuz.

ALPER BAHÇEKAPILI

@alper.bahcekapili

Toplamda 192 şarkılık, 12 saat süren devasa bir yıldönümü albümü yayınladı Metallica. Fakat asıl heyecan verici haber, bu toplamın yanında gelen, 53 farklı yorumun yer aldığı The Metallica Blacklist albümü. Sadece Nothing Else Matters'ın 12 farklı yorumu var bu çalışmada. Pop müziğinin yeni nesil ilahlarından Miley Cyrus de, tüm zamanların en popüler seslerinden Elton John da burada. Bir yanda Kaması Washington bu klasikleşmiş şarkıları caz kulağıyla yeniden yaratırken, diğer tarafta Depeche Mode'dan Dave Gahan bambaşka bir perspektif sunuyor.

J Balvin, Yo-Yo Ma, Weezer, MacDemarco, Cage The Elep-

hant, St. Vincent diye uzayan listede Metallica'nın ne kadar farklı kitleleri etkilediğini net bir şekilde görebiliyorsunuz. Farklı türlerdeki sanatçıların inşa ettiği bu yeni dünyada, Metallica'nın müziğini daha önce hayal etmediğiniz bir şekilde deneyimliyorsunuz. Bu yeni albüm kolaylıkla nostalji içerisinde kaybolabileceksen, parçası olan müzisyenlerin yetkinliğiyle kendi bağımsız varlığını yaratıyor. Bu yüzden, The Metallica Blacklist'i, Metallica'nın kendisinden soylularak da dinleyebilirsiniz. Üstelik her dinlemenizden elde edilen gelirin tamamı sanatçıların kendi seçtikleri hayır kuruluşuna gidecek... •

HAFTANIN ŞARKILARI

En tazeler, en güzeller, bu hafta dinlemeye doyamadığım şarkılar

1- Curtis Harding / "Can't Hide It"

2- Eddie Vedder / "Long Way"

3- Radiohead / "If You Say The Word"

4- Sufjan Stevens / "Cimmerian Shade"

5- Moses Sumney / "Can't Believe It"

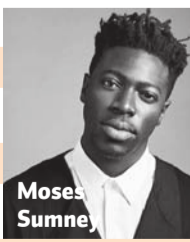
6- Geowulf / "I've Been Over It"

7- Django Django / "Shutters"

8- Heartless Bastards / "Went Around the World"

9- Manic Street Preachers / "Still Snowing..."

10- Yo-Yo Ma / "Doorway"

Listeyi dinlemek için telefonunuzun kamerasına QR kodu okutun

HAFTANIN YERLİLERİ

Memlekettten her hafta en iyi yeni şarkılar

1- Ars Longa / "Karavan"

2- Islandman / "Aku Membawa"

3- Dilsad / "Süslen"

4- Su Sonia / "PARAŞÜT"

5- Lil Zey & Rosalie / "80 Kere"

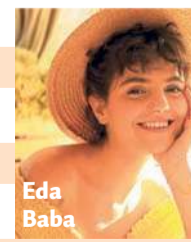
6- Melis Yelman / "Nergis"

7- Kozmos / "JETLAG"

8- Burçin / "Boşluk"

9- Korhan Futacı / "The Lead Uppercut"

10- Eda Baba / "Deli Divane"

Listeyi dinlemek için telefonunuzun kamerasına QR kodu okutun

COUNTRY ŞARKILARI

Country klasiklerinden seçkiler...

1- Johnny Cash / "Daddy Sang Bass"

2- Brooks & Dunn / "My Maria"

3- Kenny Rogers / "The Gambler"

4- Red Sovine / "Teddy Bear"

5- Lynn Anderson / "Rose Garden"

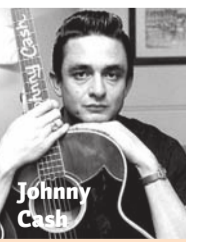
6- Collin Raye / "Love, Me"

7- Taylor Swift / "Our Song"

8- Merle Haggard / "Fightin Side Of Me"

9- John Anderson / "Black Sheep"

10- Connie Smith / "Once A Day"

Listeyi dinlemek için telefonunuzun kamerasına QR kodu okutun

Albert Camus'un *Veba* romanı Neil Bartlett'in uyarlaması, İstanbul Şehir Tiyatroları tarafından sahneye taşınıyor. Mehmet Ergen'in yönettiği *Veba* 17, 18, 22 ve 23 Eylül'de Müze Gazhane Büyük Sahne'de.

Tek kişiyle sayısız hikaye

Bu sezon, yenisiyle eskisiyle 30 kadar tek kişilik oyun sahnelenecek. Merakla beklenenlerden biri de, Zerrin Tekindor'lu Toz

GÜLİN DEDE TEKİN

Pandemi ile zorlukların artmasının yanına sosyal mesafe ve evlere kapanma süreçleri de eklenince tek kişilik oyunlar da ivme kazandı. Mekânsız, metne ve tek bir oyuncuya odaklanan bu hikâye anlatıcılığı hem tiyatrolar hem de seyirci tarafından da oldukça sevilmiş ve sahiplenilmiş görünüyor. Yaralarını sarmaya çalışan tiyatrolar harıl harıl çalışırken, yeni sezonda eskisiyle yenisiyle yaklaşık 30 tek kişilik performans izlemek mümkün. Bunlardan bir kısmı da yeni sezonda seyircisine kavuştu veya kavuşacak. Yeni sezonun -henüz açıklanmış- çiçeği burnunda tek kişilik performanslarına yakından baktık.

Zerrin Tekindor

Zerrin Tekindor metro koltuğunda (TOZ / İD İletişim Prodüksiyonu)

Yerli metinlerin en başarılı kalemlerinden Murat Mahmutyazıcıoğlu'nun geçen yıldan beri heyecanla beklediğimiz oyunu Toz 25. İstanbul Tiyatro Festivali'nde prömiyer yapacak.

Kafasının içinde kalabalıklarla dolanan Handan'ın çocukluğundan yetişkinliğine kadar uzanan yüzleşmelerini bir toplu taşıma koltuğuna sığdırışına şahit olacağız. Çocukluğundan itibaren zihnine kazınan seslerin arasında avukat babası Vedat, alkolik halası, babaannesi, komşusu, öğretmeni, Leyla güzel annesi Feri... Hem bu kalabalığa hem de Han-

dan'a, Zerrin Tekindor hayat verecek. Yönetmen ise son yıllarda yönetmenliği ile oldukça konuşulan Hira Tekindor. Handan'ın ailesiyle birbirine geçen hikayesini bir anne-oğuldan izleyecek olmak da Mahmutyazıcıoğlu'nun hikayesine ayrı bir ruh katacak belki de. Sezonun kaçırılmaması gereken işlerindendir.

22-23 Ekim 20.00, Alan Kadıköy

İrgatın omzunda Shakespeare yükü (İrgat / Duru Tiyatro)

Shakespeare'in klasiklerinden beslenerek yazılmış heyecan verici bu İrmak Bahçeci metninde Emre Kinay'ı Shakespeare'in olmazsa olmaz temalarının tüm yükünü sırtlayan İrgat rolünde izleyeceğiz. Emrah Eren'in yöneteceği oyun bir İrgatın kendi küçük dünyasının hiç de sandığı gibi olmadığı gerçeği ile yüzleşmesini, 400 yıl öncesinin bakış açısıyla bugünü harmanlayarak anlatıyor.

25-26 Ekim 20.00, Duru Ataşehir

Oğuz Atay öykülerinden (Demiryolu Hikayecileri / Altıdan Sonra Tiyatro)

Prömiyerini Bergama

Sahnedede farklı adımlar var

Alternatif performansların yer aldığı İstanbul Fringe Festival, 17-26 Eylül'de şehrin farklı noktalarında

Uluslararası bir festival olan Fringe ve 2017'den bu yana düzenlenen İstanbul Fringe'e Sanat Yönetmeni Emre Yıldızlar'a sorduk.

Fringe nedir?

"Alternatif", "keşfedilmemiş", "sınır" anlamına gelen Fringe, 1947'de Uluslararası Edinburgh Festivali'ne davet edilmeyen, gösterilerini "bir kenarda" sergileyen 8 ekiple başlıyor. Bu oluşum Edinburgh Fringe'e dönüşüyor. Bugün dünyanın farklı şehirlerinde farklı ölçek ve formlarda düzenlenen Fringe festivalleri, 170 bin sanatçı, 250 farklı mekânda ve 60 bin etkinlikte, yaklaşık 19 milyon kişiyle buluşturuyor.

Festivalin İstanbul'daki hikayesini anlatır mısınız?

İstanbul Fringe Festival fikri 2017'de ortaya çıktı. Eylül 2019'da 100'ün üzerinde sanatçı, 16 mekânda, 22 farklı performansla 4000'in üzerinde katılımıyla buluşturduk. Atölyeler, söyleşiler ve partiler gerçekleştirdik. İkinci yılımızda pandemi koşullarında online ortama taşınan İstanbul Fringe Festival, Türkiye'nin tamamen dijital ilk performans sanatları festi-

vali oldu. **Bu seneki festivalde neler var?**

44 ülkeden 164 başvuru aldık. 16'sı online ve 9'u fiziksel, 25 gösteri var. Türkiye, ABD, Almanya, Belçika, Fransa, Hollanda, İspanya, İsrail, İtalya, Japonya, Macaristan, Polonya, Rusya, Ukrayna ve Yunanistan'dan sanatçıların işleri izlenebilecek. İstanbul Fringe Festival 2021 Hybrid programını incelemek için Mobilite etkinlik sayfasını ziyaret edebilirsiniz. • **ELİF TANRIYAR**

Emre Yıldızlar

Volitant Gobi Dance Company

Tiyatro Festivali'nde yapan Demiryolu Hikayecileri, Oğuz Atay'ın Demiryolu Hikayecileri, Unutulan ve Beyaz Mantolu Adam öykülerinden oluşan bir uyarlama. Yiğit Sertdemir'in kendi uyarladığı, yönettiği ve sahnede tek başına olacağı hikâye 40 yıl önce yazılmış olmasına rağmen günümüze de ışık tutuyor.

22-23 Eylül 21.00, DOTOrmanda

İçimizde dolup taşamayanlar (Sanki Hiç Unutmayacakmış Gibi / Kadıköy Emek Tiyatrosu)

Kalemiyle ilk olarak Herkes Kocama Benziyor'da tanıştığımız Alis Çalışkan'ın yeni metni Sanki Hiç Unutmayacakmış Gibi'de genç bir kadının hikayesini resmediyor. İçimizde dolup da taşamayanların bir köy yerinde yaşayan Nihan'da karşılık bulduğu oyunu Özgür Erdem yönetirken, içi kıpır kıpır Nihan'ı Berfu Aydoğan canlandırıyor.

23 Eylül 21.00, Özgürlük Parkı Tepe Sahne

Otobiyografik hayal kırıklıkları (Maviydi Bisikletim / İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları)

50'li yılların İzmir'inde bir adamın ilk aşkı, hayalleri ve hayal kırıklıkları... Dinçer Sümer'in kendi hayatından yola çıkarak yazdığı Maviydi Bisikletim'de Şehir Tiyatroları'nın başarılı oyuncularından Arda Aydın sahnede.

22-23-24-25 Eylül Ümraniye Sahnesi

Yeni mezun yazarın eseri (İstifra / Boa Sahne)

Pandemi döneminde 'Hayatta Kalmak' sloganıyla yola çıkarak kısa oyunlar üretmeye devam eden Boa Sahne bu defa gençlerin önünü açarak yeni sezona yeni mezun bir yazarın, Turgay Korkmaz'ın taptaze metni olan İstifra ile hazırlanıyor. Serkan Üstüner'in yöneteceği oyunda Murat Eken sahnede olacak.

Tarih belli değil. •

SELİM KARAKAYA

@turkcepodcast

Gizem, gerilim, suç ve polisiye hikayeleri dinleme listelerinde hep üst sıralarda yer alıyor

My Favorite Murder

2016'dan bu yana yayınlanıyor ve türün en başarılılarından. Ele alınan gizemli hikayeler kadar sunucular Karen Kilgariff ve Georgia Hardstark da ilgi çekiyor. Her ikisinin de sahne geçmişi var ve hikayelere kattıkları mizah sayesinde her bölüm komedi kategorisinde de üst sıralarda yer alıyor. **Nereden Dinlerim:** Apple, Spotify, Google

Olay Şu Ki

Dünyada çok konuşulmuş ya da Türkiye'de yaşanmış gerçek suç olayları özel dosyalarla anlatılıyor. Olaylarla ilgili fotoğrafların Instagram hesabından paylaşılması da takip ederken gerçekliği artırıyor. **Nereden Dinlerim:** Apple, Spotify, Google

Meçhule Giden Gemi

Deniz ve Olcay suç dosyalarını anlatırken, bizim de aklımıza takılabilecek yorumları da kendi aralarında tartışıyorlar. Prenses Diana'nın ölümü gibi gizemi hala çözülememiş özel bölümler de ilgi çekici. **Nereden Dinlerim:** Apple, Spotify, Google

Gerisi Hikaye Korku Konuşmaları

Kitaplar, diziler, filmler. Henüz Türkiye'de podcast sayısının dikkati çekemeyecek kadar az ol-

Herkes Gizem Sever

duğu dönemlerde başlayan yayınların yeni bölümleri gelmesi de, 180'in üzerinde dosya ile dinlemeye değer bir arşive sahip. **Nereden Dinlerim:** Apple, Spotify, Google

Karanlık Bölge

Geçmişte işlediği bir suçtan ötürü izole bir bölgede rehabilite olan Kuzey, ütöpik bir dünyadan gelen dedektif Yaz ve onun çömez partnerinin başından geçen olaylara odaklanan bir kurgu hikaye. Tansu Biçer ve Tülin Özen'in seslendirilmesiyle podcast için yapılan özel bir yayın olarak dikkat çekiyor. **Nereden Dinlerim:** Apple, Spotify, Google

Korku Durağı

Çoğunlukla olayların kahramanlarının anlatımı canlandırılıyor. Gerilim hikayelerinin arasında, perili ev alanlar için yapılması gerekenleri de anlatan ilginç bölümler de var. **Nereden Dinlerim:** Apple, Spotify, Google

Bilinmeyen Tasviri

Vakti kısıtlı olanlar için tercih edilebilir bir seçenek. Çok ses getiren suç hikayeleri 10 dakikayı geçmeyen kısa bölümler olarak karşımıza çıkıyor. **Nereden Dinlerim:** Apple, Spotify, Google

Avrupa caz sahnesinde kendine güçlü bir yer edinen Karsu orkestrasıyla birlikte 22 Eylül'de CSO Ada Ankara'da.

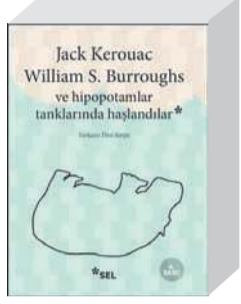
Yüksek Topuklar yol arkadaşım

BUGÜNLERDE OKUDUKLARIM

DAMLA KARAKUŞ

Ve Hipopotamlar Tanklarında Haşlandılar/ Jack Kerouac, William S. Burroughs/ Çeviren: Dost Körpe/ Sel Yayıncılık

Beat Kuşağı'nın temelini atan yazarlardan serinkanlı bir kitap. Büyük olayların insanın odağa kendini koyarak baktığında ne kadar önemsiz görüldüğünü anlatıyor. Anı yaşama motivasyonu bile değil karakterlerdeki savrulma. Ama bunu dramatik hale getirmeden... Kitabın ve karakterlerin bakış açıları: Madem ki hayattasın başına her şey gelebilir. Felaketi de mucizeyi de normalize eden bir kitap.

Bana Kuşlar Söyledi/ Yekta Kopan/ Can Yayınları

"Gidiyorum çünkü uyumadan önce sizinle aynı koyunları saymıyorum," cümlesi kitabın can damarı. Çocukları "uyutmanın" o kadar kolay olmadığını anlatan bir kitap. Bilhassa ayakta uyutmanın... Gerçekleri gerçeküstü algılayarak yorumlayan kahramanların öyküleri.

Gerçeğin Masalı/ Aziz Nesin/ Nesin Yayınları

Aziz Nesin külliyyatını bitirdim sanıyordum. Bitmiyor, ustamız bitmiyor. Bir sahafta elime Gerçeğin Masalı geçti. Nesin'in masalları güncele uyarlama konusundaki maharetini bir seçkiyle okurla buluşturan bir kitap.

Ruj Lekesi- Yirminci Yüzyılın Gizli Tarihi/ Greil Marcus/ Çeviren: Gürol Koca/ Ayrıntı Yayınları

Ruj Lekesi, Pop'un doğası ve yirminci yüzyılı eş zamanlı olarak anlatıyor. Tercihli yahut sistemin kurbanı olarak iz bırakmama, kolay unutulma üzerine nitelikli bir tartışma.

Bir Meydan Öyküsü: Beyazıt/ Sevince Bayrak/ Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları

Beyazıt'ın meydanlaşması ile birlikte, Türkiye'de ve dünyada meydanlara yüklenen misyonları da izah eden, örnekleyen bir kitap. "Bir meydan hangi bakış açısı için ne demektir?" sorusunun cevabını görmek bakımından da çok kıymetli bir çalışma.

NE OKUYORUM NE ÖNERİYORUM

Yazar Seray Şahiner, hem bu dönemde okuduğu hem de zamana bağlı olmadan önerdiği kitapları paylaştı

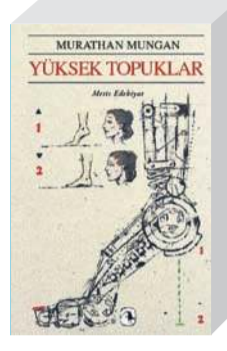

© SEDAT SUNA

OKUNMASINI ÖNERDİKLERİM

Yeşilçam Dedikleri Türkiye/ Vedat Türkalı/ Ayrıntı Yayınları

Vedat Türkalı'nın insan ruhunun soğan gibi kat kat olduğunu inceleme anlattığı bir kitap. Yeşilçam sosyolojisi açısından da zengin bir metin. Hani cümlelerin altını çizeriz ya, Türkalı'de o cümleler çizildiği yerde kalmıyor, sizin hayatınıza dahil olarak yol arkadaşınız oluyor.

Orhan Kemal/ Gurbet Kuşları/ Everest Yayınları

Orhan Kemal edebiyatında, göçü anlattığı dönemin mihenk taşı olan kitap. İstanbul'un davetkarlığıyla birlikte pek de güler yüzlü bir hoş geldin demediği insanları anlatıyor. Gecekondu meselesi ve 6-7 Eylül'ü anlamak için de ders kitabı niteliğinde.

Karagöz/ Cevdet Kudret/ Yapı Kredi Yayınları

Anlatı ve mizah geleceğimizin yapıtaşlarından Karagöz metinlerini içeren

bu kaynak; bir arada yaşama, didişme ve barışma, sokak hayatının canlı örneklerini sunması açısından da çok keyifli. Cevdet Kudret bu kıymetli çalışmasıyla çok kültürlülük üzerine de uzun uzun düşünmeyi sağlayan bir eser sunmuş.

Tante Rosa/ Sevgi Soysal/ İletişim Yayınları

Sevgi Soysal, bu kitabında sınırları ret ve ihlal eden bir kadını yazmış. Aykırı olmayı proje haline getirmeden kendi doğası içinde eriterek yaşayan bir karakter. Bu karakterle birlikte Soysal'ın da cesareti. Ne zaman bu kitabı okusam -Sevgi Soysal'ın kucagında çantasıyla taşta oturduğu bir fotoğrafı var- o kaldırıma gidip Soysal'ın yanına oturup muhabbet etmek istiyorum.

Murathan Mungan/ Yüksek Topuklar/ Metis Yayınları

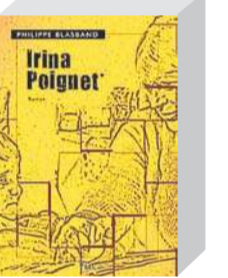
Bu kitap benim daimi yol arkadaşım: Çıktığım çoğu yolculukta yanıma Yüksek Topuklar'ı alıp tekrar tekrar okurum. Kitabın kahramanı Nermin'le dertleşir gibi... Dünyaya, Mungan'ın bu kitapta kullandığı mizahla bakmak, hayatı daha yaşanır kılıyor. •

Ahlâk nedir, ahlâksızlık nedir?

Yönetmen ve senarist Philippe Blasband'ın romanı Irina Poignet çağdaş Belçika edebiyatının özgün örneklerinden

Ellisini çoktan geride bırakmış dul Maguy, torunu Felix'in ender bulunur bir lösemi türüne yakalanmasıyla büyük sarsıntı geçirir. Tedavi pahalıdır, Felix'in babası destek vermeye yanaşmamaktadır. Belçika Radyo Televizyonu'ndaki konuk karşılama hostesliği görevinden emekli olmuş Maguy'un bu ilaç tedavisini karşılaması mümkün değildir. Tam o noktada rastlantı sonucu gördüğü "Hostes Anyoruz" ilanı Maguy'un hayatını değiştirecektir. Başvuru için gittiği mekânın sahibi Camille'in ilandaki hostes kelimesinin "fahişe" anlamına gelen bir mecaz olduğunu söylemesiyle sonunda toplumun kafasına düşecek olan küçük kaya büyük bir yardan yuvarlanmaya başlar.

1964'te doğan, yazarlığın yanı sıra tiyatro-sinema yönetmenliği yapan ve özellikle senaryolarıyla dikkat çeken Philippe Blasband, Çağdaş Belçika edebiyatının özgün örneklerinden biri olarak görülen bu romanda, çok sayıda klişeyi bir araya getiriyor. Yakın geçmişte dul kalmış ve hayata tutunmaya çalışan kadın, lösemiye yakalanmış torun, ilgisiz anne-baba, son umut olarak ortaya konan pahalı bir tedavi, parasızlık... Bu noktada Irina Poignet, ana yapısını şu soru üstüne kuruyor: Ya torununuzun hayatta kalması için fahişelik yapmanız gerekirse?

Sert bir konu, iyi karakterler

Patron Camille'in bu kadını mekânında çalıştırmak için bulduğu çözüm, ikiyüzlü bir cinsellik anlayışının da aynası oluveriyor bir anda. Her gün bademyağı sürdüğü ellerinin yumuşaklığı fark edilince, Maguy bir *boudoir*'da yani "kendine ait bir oda"da çalışmaya başlıyor. Bir meslek adı belirleniyor kendisine: Irina Poignet, yani Irina Çelik Bilek. Küçük odanın kırmızı duvarlarından birindeki delikten gün boyu penisler uzatılıyor Maguy'e ve o da yumuşak elleriyle müşterilere masturbasyon yapıyor.

Sert bir konu. Yazar bu konuyu yan karakterlerin varlığıyla dengelemeyi başarıyor. Kitabın sayfaları boyunca Patron Camille, temizlik ve koruma işlerini yapan Afrika göçmeni Francois, Maguy'e mesleğin sırlarını öğretene Luisa, yorgun fahişe Claudine ve alkolik fizyoterapist Richard, korunaklı dünyalarımızdaki sahte samimiyetlerden çok daha içten bir dostlukla sarmalıyor biz okurları.

Blasband, yapıyı kurarken sırtını görsel bir algiya yaslıyor. Ne de olsa edebiyat dünyasından çok, sinema dünyasında tanınan bir isim. Belçikalı yazar, çok sayıda uzun ve kısa metraj film senaryosuna imza atmış, kimilerini de yönetmiş. Bu kitap da Blasband'ın senaryosuyla ve yazarın kısa filmler zamanından beri yakın arkadaşı olan Sam Garbaski tarafından *Irina Palm* adıyla beyaz perdeye taşındı. Filmde Maguy'u Marianne Faithfull canlandırdı.

Irina Poignet, bütün sorunlarına karşı derli toplu, kimi dokunuşlarıyla farklı ve sonuç olarak keyif veren bir kitap.

Irina Poignet / Philippe Blasband / Çeviren: Mesut Tufan / Sel Yayıncılık / Roman / 120 Sayfa •

Halikarnas Balıkçısı'ndan Hemingway'e köklü bir yelpaze

Biray Üstüner – Baş editör

"İz bırakan yazarların ilk dönem kitaplarını yayımladı"

Bilgi Yayınevi nasıl doğdu?

Bilgi Kitabevi, 1956'da gerçek bir kitap aşiği Ahmet Tefvik Küflü tarafından Ankara'da, Sakarya Caddesi'nde açılmış. Yarım yüzyılı aşkın süre Ankara'nın simgelerinden biri sayılan ve dönemin bürokratlarının, yazarlarının, sanatçıların uğrak yeri olan Bilgi Kitabevi, Nisan 1994'te Yayıncılar Birliği tarafından "Yılın Kitabevi" seçildiğinde, kitaplığında iki bini aşkın Bilgi Kitabevi faturalı kitap vardı. Ahmet Bey, kitabevinin açılışından 9 yıl sonra (1965'te) Bilgi Yayınevi'ni kurarak yayıncılık yaşamına başlamış. Bilgi Dağıtım 1972'de kitapların ülke genelinde dağıtımını sağlamak amacıyla İstanbul'da kuruldu. 2009 yılında çalışanlarının da katılımıyla "Bilgi Yayınevi Basım Dağıtım Kitabevi ve Kırtasiye A.Ş." adıyla kurumsallaşan yayınevinin sağ kolu oldu.

Kendinizi sektörde nasıl bir konumda değerlendiriyorsunuz?

Bilgi Yayınevi'nin Hikayeleri:

Bilgi Yayınevi, kuruluşundan itibaren danışman/ editör olarak bünyesinde yer alan Cevdet Kudret, Atilla İlhan, İlhami Soysal, Turgut Özakman gibi değerli isimlerle Türk edebiyatına klasik eserler kazandırdı. Edebiyatımızda iz bırakan pek çok yazarın ilk dönem kitaplarını yayımladı. Halen Ayla Kutlu, Halikarnas Balıkçısı, Cahit Külebi, Ceyhan Atuf Kansu, Memduh Şevket Esendal, Hasan Hüseyin, Muzaffer İzgü gibi değerli isimlerin kitaplarını basmaya devam ediyoruz. Ahmet Tefvik Küflü'nün vefatından sonra da çocukları Bilgi Küflü ve Elif Küflü Elgin'in desteği ile oluşturulan yaygın kuruluşun yetkin üyeleri, uzman çalışanları, değerli yazar-çizer çevirmen ekibinin karşılıklı güvene dayanan iş birliği ve okuruna duyduğu saygı ile yoluna devam ediyor.

Yarım asırlık Bilgi Yayınevi'ni, Yayınevi

Baş editörü Biray Üstüner ile Basın ve Halkla İlişkiler Sorumlusu Mesut Örs'ten dinledik

Yayınevinin Hikayeleri: Bilgi Yayınevi

DAMLA KARAKUŞ

Bilgi Yayınevi

Tüm Zamanlar En Çok Satanlar Listesi

- 1 Şu Çılgın Türkler / Turgut Özakman
- 2 Yaşlı Adam ve Deniz / Ernest Hemingway
- 3 Diriliş Çanakkale 1915 / Turgut Özakman
- 4 Ağanta Burina Burinata / Halikarnas Balıkçısı
- 5 Cumhuriyet Türk Mucizesi / Turgut Özakman
- 6 Çanlar Kimin İçin Çalıyor / Ernest Hemingway
- 7 Ayaşlı ile Kıracıları / Memduh Şevket Esendal
- 8 Silahlara Veda / Ernest Hemingway
- 9 Zıkkımın Kökü / Muzaffer İzgü
- 10 Kovulduk Ey Halkım Unutma Bizi "Bir Medya Belgeseli" / Emin Çölaşan

Mesut Örs – Basın ve Halkla İlişkiler Sorumlusu

"Pek çok kitabımız sesli kitap olarak da ulaşmaya başladı"

Projeleriniz hakkında bilgi verir misiniz?

Son yıllarda okurlarla ilişki, tanıtım ve satış alanlarında dijital mecraları kullanmaya başlamıştık. Pandemi sürecinde bu atarak devam etti. Pek çok kitabımız okurlarımıza sesli kitap olarak da ulaşmaya başladı. Dijital alandaki bu gelişmenin pandemiden bağımsız olarak devam edeceğini düşünüyoruz, projelerimizi bunu gözetecek hazırlıyoruz.

Bilgi Yayınevi'nin gelecek

projelerinde bizi neler bekliyor?

Müjdesini vereceğimiz ilk kitaplar Richard Osman'ın sadece İngiltere'de bir milyondan fazla satan ve New York Times Bestseller listesine giren kitabı *Perşembe Günü Cinayet Kulübü* ile Kübalı yazar Leonardo Padura'nın Troçki'nin sürgün yıllarını Büyükkada günlerinden başlayarak romanlaştırdığı *Köpekleri Seven Adam*.

Bilgi Yayınevi yılda kaç kitap basıyor?

Yılda ortalama 60 yeni kitap çıkıyor, 400 civarında da tekrar baskı yapıyoruz.

İlk kitaplara bakışınız nedir?

İlk kitaplara ve yeni yazarlar kazanmaya önem veriyoruz. Son bir yılda 7 yeni yazarın ilk kitabını bastık. Yine dönüştürümlü olarak yaptığımız Turgut Özakman İlk Roman Yarışması ve Muzaffer İzgü Çocuk Romanı Yarışması'nda da öncelikli amacımız edebiyatımıza yeni yazarlar kazandırabilmek. •

Flamenko ile cazı harmanlayan İspanyol aşk şarkılarının sesi Buika'nın Türkiye'deki ilk konseri 17 Eylül akşamı Zorlu PSM'de.

Kaynanam kötü ne okuyayım?

Sevgili kitap terapisti, kaynanam kötü bir insan, bildiğiniz kötü bir insan. Ne yapmalı? M.O.

Sevgili M.O., adınızı bilerek ben kısalttım; ne olur ne olmaz "kayınvalideniz" bu köşeyi belki okuyordur diye... Aranızda bir husumet konusu daha istemeyiz öyle değil mi? En amiyane tabir ile "gelin - kaynana" ilişkisi her kültürde zor görünüyor. Varsan Baskan mesele gider Freud'a dayanır yine. Anne oğul arasındaki aşk. Orada da durmaz istersek gider milattan önce 500'de Yunan'a bakar ve Kral Oidipus'ta aradığımız cevabı buluruz. Yani aslında kaynana kötü değildir, kaynana sadece oğlunun annesidir ve bu ilişki, içinde ne gerekiyorsa barındırmaktadır. Kimisi kendini dizginler, kimisi ise ne yaptığının farkında bile değildir. Ama çağ çok değişti öyle değil mi? Neden ilişki terapisine gidilmesin? Neden kayınvalide gelin birlikte terapiye gitmesin? Neden oğul annesiyle terapiye gitmesin? Eşler zaten bir üçüncü kişi ilişkilerini kötü etkiliyorsa hiç durmasın gitsin. Kısacası bu işi aslında diyalog çözer.

Edebiyata gelecek olursak:

Sizden bu kaynana lafını duyunca benim belli

bir kitaptan çok aklıma belli bir yazar geldi. Hüseyin Rahmi Gürpınar. Bu kaynana meselesine orada burada mizahi bir şekilde dokundurduğu gibi kaynanayı bir kitabın başlığına taşımışlığı da var kendisinin.

Evlere Şenlik-Kaynanam Nasıl Kudurdu? Kudurmak burada çift anlamlı. Hem azıtmak, çığırından çıkmak, abartmak, hem de gerçekten de kendi uyuturucu oğlu tarafından ısırıldığında kuduza yakalandığını sanmak.

Buradaki kaynana kızın annesi ve tam bir erkek meraklısı, ailesini el aleme rezil ediyor durmadan. Bir yandan da paracıklarını çıkınlarında tutup kimseye zırmı koklatmıyor. İşte damat ve ailenin geri kalanı da bu soruna bir hal çare bulma peşinde. Evet sizin durumunuzda olduğu gibi oğlan annesi değil ama kötü ve kötülüğüyle mücadele edilmesi gereken bir kaynana.

Bir de bakalım tam olarak sizin derdinizi paylaşıyor mu? Hemen söylüyorum. *Diğer Kadın*. Başlık her şeyi anlatmıyor mu? Ellie, Dan ile evlenirken aslında onun annesiyle de evlendiğinin farkında, fakat elden ne gelir? İşte kitabın konusu bu: Elden ne gelir acaba? Kılavuz mahiyetinde okuyabilirsiniz.

Canavar/kötü kay-

Aslı Perker

Bibliyoterapi

Okumak duyguları tanımamızı sağlar, ruhunuzu iyileştirir. **Haftalık bibliyoterapi seansına hoş geldiniz.** Derdinizi yazın, derman olacak kitabı söyleyelim...

bibliyo@gazeteoksijen.com

nana konusuna en güzel örneklerden biri de çiçeği burnunda bir yazarın çiçeği burnunda bir kitabı: *Bir Elmanın İki Yarısı*. Evlenme radesine gelmiş, düğün hazırlıkları yapan bir çiftin aslında ayrılmak istediklerini anlamaları ama yaptıkları anlaşma yüzünden ayrılmamaları. Neden ayrılmıyorlar? Çünkü evlilikten cayan o zamana kadar yapılmış bütün düğün masraflarını öder. Kim kimi bezdirecek? Önce kim pes edecek? Deborah gibi bir kaynana varken

Naomi'nin pek şansı yok gibi. Çünkü Deborah hayal ettiğinizin en kötüsü. Hatta kitabın yazarı o kadar içselleştirmiş ki kendi web sitesinde bu karakterin sağa sola yazacağına hayal ettiği e-mailerini de ayrıca yayımlamış. İngilizce olarak bulabilirsiniz.

Fark ettiniz sanırım, bunların hemen hepsi mizah içeren kitaplar, zira konu zor, başka şekilde başa çıkmak pek mümkün değil. Çünkü işin içinde sevgi de var, sevdiğinizizi incitemek istememek de.

Ya da bunların hepsini bir kenara koyup benim on sekiz yıl yaptığımı yapabilirsiniz. Zihninizden kayınvalide kavramını uzaklaştırıp, karşınızda sadece oğlunu seven bir kadın görebilirsiniz. Ne de olsa bir insanı sevmekle başlayacak her şey.

REÇETE:
1. *Evlere Şenlik-Kaynanam Nasıl Kudurdu* / Hüseyin Rahmi Gürpınar / **Sadeleştiren: Osman Sevim / Bilge Kültür Sanat / Roman / 160 Sayfa**
2. *Diğer Kadın* / Jane Green / **Çeviren: Elçin Dökmeoğlu Danacı / Kelebek Yayınları / Roman / 311 Sayfa**
3. *Bir Elmanın İki Yarısı* / Sarah Hogle / **Çeviren: Hanife Albayrak Çift / Nemesis Kitap / Roman / 344 Sayfa**

Paulo Coelho, yeni kitabıyla ilgili Türkiye'den O2'ye konuştu

Simyacı başta olmak üzere 84 dilde yayımlanan kitaplarının toplam satışı 320 milyonu aşan Brezilyalı yazar Paulo Coelho'nun yeni kitabı *Okçu'nun Yolu* (The Archer) Can Yayınları etiketiyle 21 Eylül'de raflarda

"Ok atmak dünyayı yayının içinden görmektir"

Ülkemizdeki okurların da çok sevdiği Paulo Coelho, kuşkusuz kitaplarıyla pek çok hayata dokunup onların üstünde değişimler yaratmayı başaran bilge yazarlardan. Artık kütleleşen romanı *Simyacı*'dan başlamak üzere onun sadık okurları, kitaplarına bir tür kendini ve hayatı tanıma rehberi olarak yaklaşıyor, her bir satırında yaşamlarını dönüştürecek ilham kaynaklarının peşine düşüyor. Coelho'nun yine merakla beklenen *Okçu'nun Yolu* adlı kitabı da yine benzer bir şekilde gören gözler için satır satır derinleşen benzersiz bir ilham 'denizi' sunuyor. 21 Eylül'de Can Yayınları etiketi ve Emrah İmre'nin nitelikli çevirisiyle raflarda yer alacak olan romanın Türkçe edisyonuna ise Murat Kalkavan'ın incelikli illüstrasyonları eşlik ediyor.

Okçu'nun Yolu'nda, bir zamanlar olağanüstü bir yay ve ok yeteneğiyle ünlü olan, ancak o zamandan beri kendisini toplum hayatından çeken Tetsuya ve onu aramaya gelen çocukla tanışıyoruz. Çocuğun birçok sorusu vardır ve onları yanıtlarken Tetsuya, anlamlı bir yaşamın ilkelerini ve yayın yolunu gösterir.

Paulo Coelho'nun hikayesi, eylem ve ruh arasında bir bağlantı olmadan yaşamının yerine getirilemeyeceğini, reddedilme veya başarısızlık korkusuyla kısıtlanmış bir hayatın yaşamaya değer bir hayat olmadığını öne sürüyor. Bunun yerine kişi risk almalı, cesaretini geliştirmeli ve kaderin sunduğu birçok beklenden medik dönüşü kucaklamalıdır.

"Etrafınızda bulunan basit şeylere dikkat ederek yaşamın özünü öğrenirsiniz" diyor Paulo Coelho, *Okçu'nun Yolu*'na

dair şunları söylüyor.

Siz de bir okçusunuz. Sizi bu spora çeken neydi?

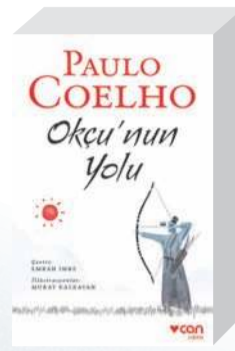
Gençken bunun çok havalı olduğunu düşünürdüm.

Kendime şöyle derdim hep: "Bir gün bunu ben de yapacağım." Daha sonra Pireneler'de yaşamaya başladım, orada küçük bir evim vardı ve şans eseri biriyle tanıştım. Bu kişi bana yay ve oku nasıl kullanacağımı, okçulukla ilgili temel bilgileri öğretmeye başladı. Elinizi açtığınız anda aşırı bir gerilimden tam bir rahatlamaya doğru gidiyorsunuz. Bu gerçekten çok zarif bir spor çünkü iyi bir yay çekimi için iyi bir duruşa ihtiyacınız oluyor. Okçuluk yalnızca egzersiz yapmak değil, yapmak istediğiniz bir şeyi yapmaya nasıl odaklanacağınızı ve egzersizi bu şekilde yapmayı öğrenmekle ilgili. Ben de böylece öğrenmiş oldum.

Bu kitabı kendime yoğunlaşmak için yazdım

Okçuluk deneyimleriniz bu kitabı yazmanıza nasıl katkı sağladı?

Bu bir bakıma, okçuluk deneyiminin kınılma anıydı. Ve elbette bir rehberim, bir hikâyem vardı. Kitabı okudukça benim öğrendiğim, ihtiyacım olan her şeyi siz de öğreniyorsunuz. Ok atmak sadece boş bir hedefi vurmak değil, dünyayı yayın içinden görmektir. Elinizi açmadan önceki gerilimin doruk noktasıdır, bağlantıdır. Hedefe ulaşıp ulaşmadığınızın hiçbir önemi yoktur. Mühim olan tek şey onun,

yayın ve hedefin ta kendisi olmaktır.

Okçu'nun Yolu'nu yazar-ken size ilham veren özel bir deneyiminiz oldu mu?

Bir gün Pireneler'deki evimde oturmuş okçuluğun ne kadar inanılmaz bir şey olduğunu düşünüyordum ve o anda deneyimlerimi aktarabileceğim bir kitap yazmaya

karar verdim. En azından kendim okumak için ya da kendime yoğunlaşmak için yazmak istedim bu kitabı. İçgüdüsel olarak öğrendiğim şeyi kendime öğretmeye çalıştım. Bazen, bir şey öğrendiğinizde, oturup öğrendiklerinizin ne olduğunu anlamak zorundasınız. Bu kitabı böyle yazdım ve okurun ellerine bıraktım.

Okçu'nun Yolu, iyi bir yaşam için basit kurallar sunuyor. Sizce bir masal ya da alegori, hayatın vazgeçilmez gerçekleri hakkında öğrendiklerinizi anlatmanın en etkili yolu mu?

(Gülüver) Aslında yaşam çok basit. Onu karmaşık hale getiren biziz. Bir masal ya da alegori, gizli kalmış yanlarımızı anlatır. Etrafınızda bulunan basit şeylere dikkat ederek yaşamın özünü öğrenirsiniz. *Okçu'nun Yolu'nun* temel fikri işte bu. Arkadaşıktan ve diğer her şeyden bahsediyorum: Yayın önemi, konsantrasyonun önemi... Günün sonunda karşımıza çıkan şey: Hayat. Onu ancak dolu dolu yaşayarak öğrenirsiniz.

Hiç Tetsuya gibi bir mentorunuz oldu mu?

Kitabımda kullandığım mecazi anlamda, olmadı. Nasıl vuracağımı ve zarar görmekten nasıl kaçınacağımı konusundaki temel bilgileri öğrendiğim bir mentorum oldu. Bildiklerimi bana öğrettiği için ona çok minnettarım. Ama günün sonunda, dediğim gibi, insan bir şeyi ancak yaparak öğreniyor. Sevdiği bir şeyi... Aslında gerçekten bir mentora değil adım atmaya ihtiyacınız var. Ancak adımlar atıldıktan sonra ilerleyebilir, bunu tekrar tekrar yapabilirsiniz, otomatize dönüşmek değil ama bilinçaltınız bir şekilde kontrolü ele geçirir ve devam eder.

Genç yazarlara mentorluk yaparken Tetsuya'yı takip etmeye çalışıyor musunuz?

Genç yazarlara mentorluk yapmıyorum. Ben kimim ki herhangi bir konuda birine akıl hocalığı yapayım. Ders vermek için davetler alıyorum elbette ama asla kabul etmiyorum, çünkü öğretecek hiçbir şeyim yok. Bence yazmak, insanın kendi içinde var olan bir deneyim. •

YENİ RUHANİ REHBER OKÇUNUN YOLU

Yazılarınızdaki manevi ve dini etkilerden bahsedebilir misiniz? Pek çok okuyucu tarafından ruhani bir rehber olarak görülen Simyacı hakkında neler hissediyorsunuz? Okuyucularınız Okçu'nun Yolu'na da aynı şekilde yönelecekler mi sizce?

Umarım *Okçu'nun Yolu'nun* adlarında da insanlar *Simyacı*'daki aynı yolculuğu görürler. Elbette bu iki hikâye birbirinden çok farklı. *Simyacı* bir yolculuk kitabıydı; *Okçu'nun Yolu* da öyle ama umarım insanlar

onu hayatın temel ilkelerini öğrenmelerine yardımcı olması için kullanırlar.

Okuyucuların Okçu'nun Yolu'nda neler bulmasını umuyorsunuz?

Okuyucuların ne bulacağından bahsetmek imkansız, çünkü her okuyucunun kitabı deneyimleme şekli farklı. Okurlarımdan kitaplarla ilgili bir sürü mektup alıyorum, bazen görmediğim şeyleri görüp bana anlatıyorlar. Bunları okumaktan büyük bir keyif alıyorum, çünkü çok şey öğreniyorum. Kendimi okurlarımla birlikte keşfediyorum.

Çok satanlar

YERLİ

Amazon Türkiye, D&R, Eganba, Hepsiburada, İdefix, Kitapyurdu, Remzi Kitabevi, Trendyol çok satanlar listelerinin ortalamasıyla oluşturulmuştur.

1 **Var mısın?** - Güçlü

Bir Yaşam İçin

Doğan Cüceloğlu

Kronik Kitap

2 **Balkçı ve Oğlu**

Zülfü Livaneli

İnkılap Kitabevi

3 **Kayıp Tannlar Ülkesi**

Ahmet Ümit

Yapı Kredi Yayınları

4 **Yaşamak Sakinlik İster**

Özgür Bacaksız

Destek Yayınları

5 **Daha Adil Bir**

Dünya Mümkün

Recep Tayyip Erdoğan

Turkuvaz Kitap

THE NEW YORK TIMES ÇOK SATANLAR LİSTESİ

YABANCI

Kurgu edebiyat

1 **A Slow Fire Burning**

Paula Hawkins

Riverhead

2 **It Ends With Us**

Colleen Hoover, Atria

3 **Billy Summers**

Stephen King

Scribner

Kurgu dışı

1 **The Afghanistan Papers**,

Craig Whitlock

Simon & Schuster

2 **American Marxism**

Mark R. Levin

Threshold Editions

3 **The Body Keeps The Score**

Bessel van der Kolk

Penguin

Bir yanımız kendimize hep yabancı

Ferhat Jak İçöz, *Kendine Yabancı*'da on kurgusal terapi öyküsü sunuyor bize. O hep biraz kendine yabancı kalacak yanımızla önce tanışmanın sonra uzlaşmanın kapılarını aralıyor.

Doğan novus

İzmir +1 Fest kapsamında Kalben 17 Eylül'de, Gaye Su Akyol 18 Eylül'de İzmir +1 Sahnesi'nde... Girişin ücretsiz olduğu festivalde konserler 21.00'de başlıyor.

“Önemli olan nasıl öleceğimiz değil, nasıl yaşadığımız”

Prof. Dr. N. Ahmet Erözenci'nin yeni çalışması *Plasebo – Bir Yalancı Mutluluk Romanı* hem bir ütopya hem de bir distopya anlatısı

KAHRAMAN ÇAYIRLI

Bu romanı yazma motivasyonunuz neydi? Romanınız neden esas olarak bir “Ada”da geçiyor ve bu ismi taşıyor?

Ada, etrafı denizlerle çevrili soyutlanmış bir mekân; dolayısıyla çoğu zaman kendi içinde yaşayan bir yer. Hele Ada sakinleri

N. Ahmet Erözenci

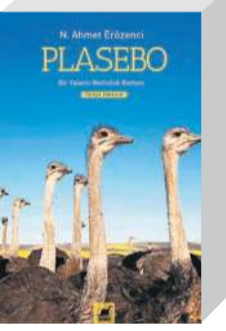
olanları sorgulamayı, kendi düzenleri bozulmadıkça seslerini yükseltmemeyi, geleceği düşünmeden sadece günü kurtarmayı yaşam şekli haline getirmişlerse... Bu durumda da Ada yönetimine Plasebo, (ki Yunancada anlamı “yalancı mutluluk”) isimli bir liderin gelmesi gayet doğal. Genlerinde tek adama tapma geleneği olan Ada sakinleri, Plasebo'nun yaptıkları her ne kadar sağduyuya karşı olsa da akıl tutulması yaşadıklarından seslerini yükseltmiyorlar; ceplerine fazladan bir lira girdiğinde seviniyor, Plasebo'yu baş tacı ediyorlar; doğmamış torunlarını o bir liradan çok daha fazlasıyla borçlandırdıklarını düşünmeden...

Romanın başkahramanı Can neden mutlu olamıyor? Mutluluk üzerine bir roman kaleme almış bir yazar olarak sizce neden mutlu olamıyor?

Can soruyor, sorguluyor, merak ediyor, öğrenmek istiyor; sadece kendisinin değil başkalarını, hatta tüm Ada halkının mutluluğuna odaklı. En büyük kavgayı kendisiyle yapıyor, her şeyin daha iyisini arıyor. Bu yapıdaki kim mutlu olabilir ki?

Edebiyatı seviren yazar

Romanı neden Haldun Taner'in devekuşu şiiriyle (taşlamasıyla) başlattınız? Toplumdaki “devekuşları”, içinde yer aldıkları topluma nasıl zarar verirler?

Bu kitap çerçevesinde, savunur görünenler Plasebo'nun fikirlerini savunmuyorlar; yaptıkları, “yahu anlayış gösterelim, bakalım ne olacak” yaklaşımı. Bu, devekuşu olmanın ilk adımı. Devekuşu taşlamasına gelince, kitabı Ada'da sayısı giderek artan devekuşlarına ithaf etmeye karar verdikten sonra bana yazmayı öğreten, edebiyatı seviren beş kişiden biri olan Sayın Haldun Taner'i anmamak olmazdı.

Diğer dört ismi de öğrenebilir miyiz?
Oğuz Atay, Sait Faik Abasıyanık, Aziz Nesin ve Orhan Pamuk.

30 yaşında iken kansere yakalandınız; kanseri atlattıktan sonra “bankonun arkasına geçince” hastalara ve hayata bakışınız nasıl değişti?

Çok kısa bir anlatımla, korkmadan, duyularıyla, geçmişte kalmadan, günü “farkında olarak” yaşamayı öğrendim. Zaten 30 yaşından sonra dört ayrı kansere daha yakalandım, şanslı olmam bir yana bu yaklaşımın onları atlattımda katkısı olduğuna inanıyorum. Önemli olan nasıl öleceğimiz değil, o zaten günün birinde olacak. Odaklanmamız gereken ne kadar kaliteli yaşadığımız ve gece kendi aynamıza baktığımızda kendimizi kandırmadan iyi ki bugünü olduğu şekliyle yaşadım deyip huzurlu uyuyabilmek. Zaten bu nedene devekuşlarını da kimi kutsal kavramları kullanarak yalan söyleyenleri de Covid-19 tüm dünyaya her şeyin bir anda bitebileceğini öğretmeye çalışırken hâlâ ihtirasla yaşayanları da anlamıyorum. Nasıl uyuyabildiklerini gerçekten merak ediyordum...

Plasebo – Bir Yalancı Mutluluk Romanı / N. Ahmet Erözenci / Ayrıntı Yayınları / Roman / 208 sayfa

Okumak ve yazmak iki sevgili

Sevilen çocuk kitapları yazarı Tülin Kozikoğlu'yla son hikayesi *El Ele*'yi, yazı atölyelerini ve 'ideal çocuk kitabı'nı konuştuk

ECE ERDOĞUŞ LEVİ

Ele, hem çocukların hem de büyüklerin sevebileceği kitaplardan. Hayatın döngüsünü, tüm aşamalarını, sevdiğimizle yan yana aştığımızı çok naif bir dille, kısacık cümlelerle, çok net şekilde anlatıyor Tülin Kozikoğlu. Deniz Üçbaşaran da her biri bir tablo gibi olan resimlerle eşlik ediyor hikâyeye.

Bu hikâyenin fikrinin ortaya çıkışını ve oluşum sürecini anlatır mısınız?

Bu kitap hayat döngüsünün tüm aşamalarından geçiyor okuru. Uzun bir süreci anlatıyor. Benzer şekilde bu öykünün kitaplaşması da uzun bir süreçte yayıldı. 2012 yazında Amerika'da katıldığım bir eğitimde yazdığım bu öyküyü hem katılımcılar hem de öğretmenler çok beğenip “Hemen yayımlatmalısın” demişler, bana yayıncı isimleri vermişlerdi. Fakat ben Amerikalı bir yazarın dosyasıyla asla ilgilenmeyeceğimi düşünüp yollamayı gereksiz bulmuştum. O yıllarda “Batılılar Türkiye'den çıkan

çocuk kitaplarıyla ilgilenmezler” şeklinde bir inanış vardı bizlerde. Oysa o günden bugüne kitapların 9 dile çevrildi ve bu yıl 4 dile daha yayımlanacaklar. Diyeceğim o ki son 10 yılda çocuk edebiyatının ülkemizdeki kaderi, okurun yaklaşımı ve dolayısıyla biz yazarların ve yayıncıların tutumu çok değişti. Buradaki yayıncılar için ise “Burada satmaz bu kitap” dedikleri türden bir dosyayı *El Ele* 2012'de. Çünkü “yaşsız kitap” dediğimiz, hem çocuğa hem de yetişkine hitap eden kitaplar ilgi

görmüyordu. Oysa şimdi okur bunu da arıyor. Ve böylece *El Ele* tam da el ele olmanın hiç olmadığı kadar kıymetli olduğu bir dönemde okurlarıyla buluştu.

İlk kitabınız 2010'da yayımlanmış, 28 kitabınız var, çok üretkenisiniz. Bunda düzenlediğiniz atölyelerin, onlarla böyle iç içe olmanızın payı var mı?

Okul öncesi ve ilkokulun ilk yıllarına yönelik kitap yazdığım için, yani okuma kültürünü henüz kazanmakta olan gruba hitap ettiğim için, kitap sevgisini vermek de

görevlerimden biri diye düşünüyorum. Neyse ki, okul ziyaretleri kitap yazmak kadar keyif veriyor bana. Ve pandemi de buna engel olmadı. Yüz yüze buluşmalar kadar, hatta bazen daha etkili buluşmalar yaptık. Üstelik Türkiye'nin dört bir yanından, hatta Makedonya, Macaristan, Azerbaycan, Almanya ve ABD gibi uzak diyarlardan çocuklarla buluşabildim.

Sizin yıllardır sürdürdüğünüz çocuklara atölyeleriniz var. Atölyede neler yapıyorsunuz?

“Okumak ve yazmak el ele dolaşan iki sevgili” diyorum. İkisi birbirini besliyor ve sadece okuma değil, yazma kültürünü de kazandırmakla yükümlüyüz çocuklarımıza. Teknolojiyle birlikte sözlü iletişim yerini yoğun olarak yazılı iletişime bıraktı. Daha önce konuşarak hallettiğimiz birçok meseleyi yazılıya dönüştürdük. E-posta, Whatsapp, vs. yokken ne yapıyorduk? Konuşuyorduk... Şimdi yazmak zorunda kalıyoruz. Kendisini yazıyla etkili bir şekilde ifade etmeyi öğrenemeyenler çağımızda yol alamayacak. Ben de yaratıcı yazı atölyelerimde çocuklara bunu öğretmeye çalışıyorum.

Boğaziçi Üniversitesi Psikoloji bölümü mezunusunuz. İdeal bir çocuk kitabı nasıl olmalı?

Sanırım en önemli kriter kitabın bir görüş sunması. Çünkü görüş sunan kitaplar okurun zihnine ve gönlüne dokunmayı başarıyor. Yazdığımız çocuk kitabı istediğimiz kadar eğlenceli olsun, eğer bir görüş sunmuyorsak o kitap okurda kalmaz.

El Ele / Tülin Kozikoğlu / Resimleyen: Deniz Üçbaşaran / Kırmızı Kedi

Cesaret et yeter!

ECE ERDOĞUŞ LEVİ

Haftanın yenilerinde utangaçlık, yersiz korkular, cesaret ve akran zorbalığı konuları öne çıkıyor

3-6 yaş

Utangaçlık ve utangaçlığı yenmek üzerine, aslında herkesin az ya da çok bu duyguyu taşıdığını anlatan, akran zorbalığına dair de mesajları olan bir hikâye. Okulda herkesin önünde şiir okuması gereken bir gün, geceyi türlü kabuslarla geçiren Meryem, bunu başarıp herkesi şaşırtabilecek mi dersiniz?

Domates Dolması Meryem / Laure Monloubou / Çeviren: Korkut Erdur / Yapı Kredi Yayınları / 36 Sayfa

7-8 yaş

Yersiz korkuları yenmek ve cesaret üzerine, kurgusu ve resimlemeleriyle etkileyici bir

hikâye.

Hikâyenin kahramanı küçük kız gök gürültüsünden korkmakta, nitekim fırtınanın yaklaştığı

her sefer yatağının altına saklanmaktadır. ‘Babuşka’ dediği büyük annesi böyle bir günde ona fırtına pastası yapmayı teklif eder.

Fırtına Pastası / Patricia Polacco / Çeviren: Elif Şiir Şentekin / Çınar Yayınları / 36 Sayfa

9-12 yaş

Betül Avunç'un İkiz Gezinler serisinin yeni kitabı İkiz Gezinler Yeşillikler Ülkesi'nde'nin kahra-

manları Peri ile Ege, tarih, sanat ve mitolojinin iç içe geçtiği bir macerada bu kez Bursa'dalar.

İkiz Gezinler Yeşillikler Ülkesi'nde / Betül Avunç / Tudem Yayınları / 150 Sayfa

12 yaş üstü

Açayip Güçlü, akran zorbalığı ve önyargıların altıncılığı konusunda dikkat çeken mesajları olan, çok eğlenceli bir dile sahip, sıra dışı bir kitap. Yaşına göre çok daha büyük bir bedene sahip ‘Tekmeci’ Maxwell ile koltuk değnekleriyle yürüyen minicik Kevin'in onu korkutmayı başarmasıyla başlar her şey.

Açayip Güçlü / Rodman Philbrick / Çeviren: Ebru Elbaşıoğlu / Pan Yayınları / 184 Sayfa

ELİF'İN SEÇTİKLERİ: OKSİJEN KİTAP KULÜBÜ
etanriyar@gazeteoksijen.com

Edebiyat/ Roman

Müderri ve Virtuöz / Selçuk Orhan Doğan Kitap / 544 Sayfa

1847'nin haziran ayında dünyaca ünlü piyano virtüözü Franz Liszt bir dizi konser vermek üzere İstanbul'a gelir. Sarayda, konsolosluklarda ve seçkin konaklarda çalar. Gittiği her yerde el üstündedir.

Ancak ünlü piyanist, kendini bir komplonun ortasında bulacaktır. Aynı günlerde genç bir müderris, Ahmet Cevdet, velinimeti saydığı Reşit Paşa'nın, görünüşte önemsiz bir meseleden ötürü kendisine darıldığını öğrenir. Paşa'nın gönlünü kazanmak

için kayıp bir müsvedenin peşine düşer. *Müderri ve Virtuöz*, 19. yüzyılın ortasından iki hikâyeyi, romantizmle gerçekliği birleştirerek iç içe sunuyor.

Beni Hep Böyle Hatırla / Melike İlgin / Kırmızı Kedi / 344 Sayfa

Melike İlgin, yeni romanı *Beni Hep Böyle Hatırla*'da yarım kalmış bir aşkın ve yıllar sonra ortaya çıkan sırların romanını yazıyor. İstanbullu Rum Helena ile Ziya'nın herkes-

ten sakladıkları aşkları 6-7 Eylül Olayları sonrasında yarım kalacaktır.

oluca emekliler her ne yapıyorsa onu yapacağını varsayar, ancak aynı iş yerinde çalıştığı bir genç kadına âşık olmayı hiç beklemiyordur. Başladıkları ilişki Martin'in sakin varoluşunu kandırır ancak günlük rutinine ve

ruh hâline verdiği bu mola kısa sürer.

Edebiyat/ Dünya Roman

Marie-Claire'in Kokuları / Habib Selmi / Çeviren: Celal Demirel / İletişim Yayıncılık / 171 Sayfa

Marie-Claire'nin Kokuları'nda karşılaşmalar, ikili ilişkiler ve aşk üzerine bir hikâye anlatan Habib Selmi'nin anlatısına Paris sokakları da eşlik ediyor. Uluslararası Arap Romanı Ödülü'nün finalistleri arasında yer alan Marie-Claire'in Kokuları bitmek bilmeyen hesaplaşmalarla dolu, tuhaflıklarıyla insanı içine çeken, gizemli bir aşk hikâyesi.

Küçük Bir Ayrıntı / Adania Shibli / Çeviren: Mehmet Hakkı Suçin / Can Yayınları

1949 yazında, Filistinlilerin 700.000 kişinin sürülmesine sebep olan Nakba felaketinin yasını tuttuğu ve İsraililerin Bağımsızlık Savaşı'nı kutladığı dönemde başlıyor. İsrail askerleri bir grup bedeviyi Negev Çölü'nde öldürür ve aralarında bulunan Filistinli bir kızı esir alıp tecavüz ederler. Daha sonra da

kızı katledip kuma gömüler. Senelerin ardından, günümüze yakın bir zamanda, Ramallah'ta genç bir kadın, tarihteki bu “küçük ayrıntı”nın peşine düşer ve takıntı derecesinde bu olayla uğraşmaya başlar.

/ 104 Sayfa

Müderri ve Virtuöz
Selçuk Orhan

Mola / Mario Benedetti / Çeviren: Banu Karakaş / Yedi Yayınları / 192 Sayfa

49 yaşında, dul, üç yetiştiren çocuğuyla mesafeli bir ilişki yaşayan ve hayatı işiyle evi arasında geçen Martín Santomé'nin emekliliği yaklaşmaktadır. Emekli

emekliler her ne yapıyorsa onu yapacağını varsayar, ancak aynı iş yerinde çalıştığı bir genç kadına âşık olmayı hiç beklemiyordur. Başladıkları ilişki Martin'in sakin varoluşunu kandırır ancak günlük rutinine ve

ruh hâline verdiği bu mola kısa sürer.

Polisiye

1918 - Bir Hayalet Dolaşıyor / Suat Duman Alakarga / 184 Sayfa

Suat Duman'ın uzun soluklu polisiye serisi 1918'in üçüncü

cildi olan *Bir Hayalet Dolaşıyor*'da, galip devletlerin, İngiliz Yüksek Komiserliği'nde düzenlenen önemli bir baloda bulunduğu günlerde Kadıköy sahiline parçalanmış bir ceset vurur. Devrimden kaçan Rusların

mahallelerinde dolaşan bir hayalet olduğu söylentisi kulaktan kulağa yayılmaktadır. Diğer taraftan ağır şartlar altında çalışan tersane işçileri bir yandan da işgalcileri karşı bilenmektedir.

Cemal Reşit Rey Senfoni Orkestrası, İstanbul'da Senfoni Yaz konser serisini Masallar ile sonlandırıyor. Şefliğini Cem Mansur'un yapacağı konser 17 Eylül 20.30'da Harbiye Açık hava'da.

Kitap

Tuna Kiremitçi
Kitap Dedektifi
kiremitci@gmail.com

Bir gizem senfonisi

Polisiyenin İsveçli kraliçesi Camilla Läckberg, *Melek Koleksiyoncusu*'nda kaybolan bir ailenin hayatta kalan tek üyesiyle başlayan hikâyeyi bir orkestra şefi gibi yöneterek, usta işi bir finale götürüyor

İsveç polisiyesinin günümüzdeki en ünlü temsilcilerinden Camilla Läckberg, *Melek Koleksiyoncusu* başlar başlamaz üzerimize bir dolu karakter boca ediyor. Kendimizi kimin kim olduğunu anlamadığımız, tekinsiz simalarla dolu bir kalabalığın içinde buluyoruz. Polisinden araştırmacı yazarmaya, siyasetçisinden züğürt aristokratına, acılı annesinden çakal iş insanına... Hepsinden önemlisi, bir yatılı erkek okulunu yönetirken 1974'te sırta kadem basmış bir aile söz konusu. Läckberg'in 2011 tarihli romanı, şimdi ülkemizde Güneş Becerik Demirel çevirisiyle, Doğan Kitap tarafından yayımlandı.

Kaybolan aile hikayesi

Olaylar (aynı zamanda Läckberg'in memleketi olan) Fjällbacka şehrine yakın Valö adasında geçiyor. Onca yıl boyunca izine rastlanmayan Elvander ailesinden geriye kalan tek kişi Ebba, kocasıyla adaya dönüyor. Aile yadigarı yatılı okulu elleriyle onarıp otel yapacaklar. Ebba'nın asıl amacıysa küçük oğlunun ölümüyle parçalanan hayatını onarabilmek. Ne var ki bir gece yangın tehlikesi geçiyor, canlarını zor kurtarıyorlar. Dahası, yangının kundaklama sonucu çıktığı tespit ediliyor.

Kaybolan ailenin hikâyesi yörede hâlâ hatırlandığından, yerel polis iki vakanın bağlantılı olabileceğini düşünüyor. Soruşturmayı dedektif Patrik ele alıyor. Dedektifin romanı eşi Erica da yıllardır araştırdığı Elvander ailesiyle ilgili gelişmeye kayıtsız kalamıyor. Patrik'in (ve polis teşkilatının) tüm itirazlarına rağmen dalıyor soruşturmanın içine. Hatta roman ilerledikçe yazar sevgileri, zekâsı ve tatlı diliyle kocasını sollayıp esas dedektif haline geliyor. Ne de olsa bu kaçırılmayacak kadar iyi bir roman konusu.

Amatör bir dedektif

Dramatik yapının diğer ucundaysa, Elvander ailesinin ortadan kaybolduğu paskalya gecesini okulda geçirmiş beş delikanlıyı görüyoruz. Hepsini de iyi aile çocukları. Artık orta yaşa gelmiş, toplum içinde tanınan simalar. O gizemli gece balığa çıktıklarını, neler olup bittiğini bilmediklerini söylüyorlar. Ama her biri netameli tipler.

Camilla Läckberg polisiyenin birkaç alt türünü buluşturmuş. Bir taraftan *Kim yaptı?* romanlarındaki gizem kurguya hâkim. Olaylar fazla büyük olmayan bir yatılı okul binasında geçtiğinden, bir *Kapalı Oda* soruşturması. Polisin işine burnunu sokan yazar Erica sayesinde, bir amatör dedektif hikâyesi. Geriye dönüşlerde karşımıza çıkan Luftwaffe komutanı Herman Göring, romana ucu Nazilere uzanan tarihi bir katman sağlıyor. Arka plandaysa İsveç toplumunu günümüzde tehdit eden ırkçılık belası pusuda.

Şahsen en çok hayranlık duyduğum, Camilla Läckberg'in bütün bu karakterleri ve olayları baştan sona bir orkestra şefi gibi ahenkle yönetmesi oldu. Nefesliler ve vurmaları, piyano ve yaylılar nerede alçalıp nerede yükseleceklerini çok iyi biliyorlar. Geçmiş ve gelecek, aksiyon ve psikolojik analizler usta işi bir ritimle finale kadar yürüyor. Okuduktan sonra güzel bir senfonik eserini tadı kalıyor insanın damağında.

Melek Koleksiyoncusu / Camilla Läckberg / Çeviren: Güneş Becerik Demirel / Doğan Kitap / Roman / 480 Sayfa

“Kalıcı kitabın sosyal medyaya ihtiyacı yok”

Selçuk Altun, “Kitap İçin” köşe yazılarını topladığı serisine *Kitap İçin 4* ile devam ediyor. Altun “Sığ kitaplar çok satıyor, vasat kitaplar ödül kazanıyor, nitelikli kitaplar ıskalanıyor” diyor

Selçuk Altun bir bibliyofil; kitaplar için, kitaplarla yaşıyor. O bir “kitapçoksever” ve 17 yıldır “Kitap İçin” köşesinde kitaplar üzerine yazıyor. Bu yazıların toplandığı *Kitap İçin 4* ise yakın zamanda İş Kültür Yayınları tarafından yayımlandı, devamı da yolda. Selçuk Altun'la hem “Kitap İçin”in serüvenini hem de Altun'un “okuyuzar” hayatını konuştuk.

Selçuk Altun deyince benim aklıma yazar kimliğinizden önce okur kimliğiniz geliyor. Nasıl böyle bir okur oldu Selçuk Altun?

Okumayı söktüğümden beri sürekli okurum. Okumak en büyük tutkum olmalı, ben bir okuyuzarım. Ne zaman yazmaya kalkışsam okuyuşum gelir. Daha çok okuyabilmek için 54 yaşındayken profesyonel iş hayatından çekildim. Nitelikli bir bibliyofil olduğum söylenir. Hangi kitapları okuyacağımı seçmek, onların peşine düşmek ve onlara ulaşma süreçlerinin zevki ayrıdır.

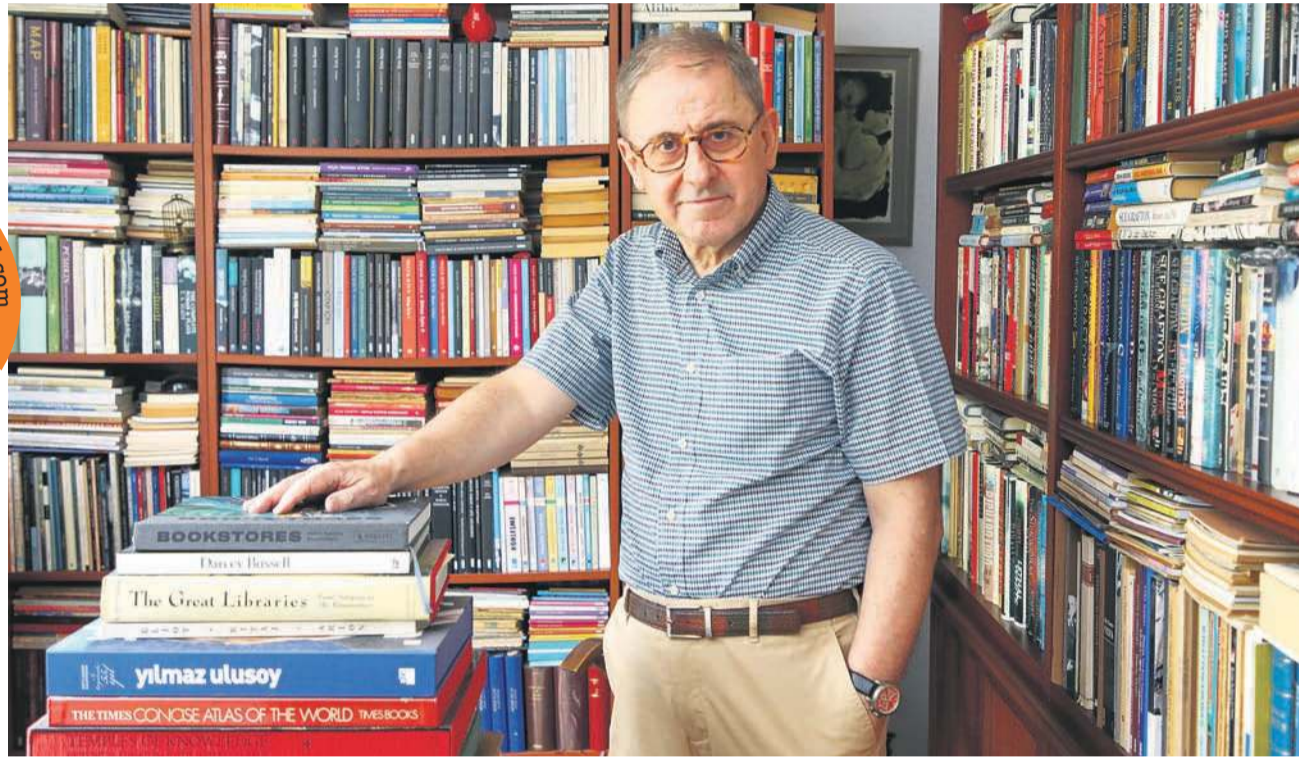
Bibliyofil görüşü

Yazarken peki, yani bir roman yazarken okur Selçuk Altun'la yazar olan nasıl karşılaşılıyor, nasıl anlaşılıyor?

Yazmaya başladıktan sonra okuduklarımı daha zor beğenir oldum, romandan çok yaşam ve öz yaşam öyküsü türlerine yöneldim. Kalın kitaplardan ürkerim, gerektiğinde atlar veya yarım bırakırım. Okur Selçuk Altun, yazar Selçuk Altun'dan kısa, şiirsel ve gizemli parçalar bekler. İçine sinerse, damak tadına güvendiği yazar/şair ve bibliyofil dostlarının görüşüne başvurur.

Uzun yıllar “Kitap İçin” köşesini yazdınız Cumhuriyet Kitap'ta, şimdi OT Dergi'de devam ediyorsunuz. Okuru “Kitap İçin”e çeken, çağırın sizce neydi?

“Kitap İçin”ler 17 yıldır devam eden bir aylık yazı dizisi. Yazdığım maddeleri

© BARIŞ ACARLI

numaralararak ilerliyorum ve 5500'lere ulaştım. Kaleydoskopik gövdesinde aforizma, alıntı, alkış, anı, bilgi, eleştiri, günlük, gözlem, haber, kıssa, kinaye, nükte, öneri, polemik, sor(g)u, tepki ve yanıt var. Birikimli veya ‘birikimli aday’ okur kitlesi, bu özgün yaklaşımı benimsemi.

Bu köşede çıkan yazılar kitap oldu ve oluyor, şimdilerde Kitap İçin 4 çıktı. Kitap İçin serisi sizin için ne anlam ifade ediyor?

Gördüğü ilgi üzerine her biri bin maddeden oluşan *Kitap İçin 1, 2 ve 3* çıktı. Tek baskıları yapıldı, hemen de tükendi. 2013'te çıkan *Kitap İçin 3*'te durdum, kendimi tekrarladığım görüşündeydim. Yayınevi ve okur baskılarına yıllarca direndim. İki yıl kadar önce, önemli sanatçı ve bibliyofil Ali Poyrazoğlu telefon etti, “Kitap İçin”leri kitaplaştırmam gerektiğini vurguladı: “Sen bir edebiyat dönemine şerh düşüyorsunuz ve bunu senden başkası yapmıyor.” Doğan Hızlan üstada göre ise “Kitap İçin”ler bir edebiyat yıllığının parçalarıydı. Haklıydılar, seri devam etmeliydi. *Kitap İçin 5* de çıkacak. .

Polemikten çekinmiyor, sözünüzü

sakınmıyorsunuz yazılarınızda. Edebiyatın magazin tarafı da ilginizi çekiyor...

Edebiyat arenasını sıkı dedikodu eder ama eleştirilerini yazıya dökmeyiz. Karşı tarafın tepkisini çekmekten ürker. Çok sattığı için usta olduğunu sananları, yurt dışındaki başarısını şişirerek sunmaya çalışanları ve etik dışı davranışlarına tanık olduklarını eleştirmeyim. Böylelikle aslında o grubu uyardığım görüşündeyim. “Edebiyatın magazin tarafı” derken “Küresel Kültürüzzazi” maddelerini kastediyorsanız onların amacı, yaşamın romanlardan daha tuhaf olduğuna dair örnekler sunmaktır.

Edebiyatın zemin kaybı

Dünya edebiyatını yakından takip ediyor, Türkçe dışında da okuyorsunuz. Bugün dünya edebiyatındaki yönelimler, ağırlıklı olan konular neler, siz nasıl buluyorsunuz bunları?

Anglo-Amerikan edebiyat dünyasında ciddi bir zemin kaybı var; yazar, şair, eleştirmen ve okur kitleleri sığılıyor, gidenin yeri doldurulamıyor. Vasat eleştirmenler vasat romanları yapıyorlar. 20 yıl öncesinde Hindistan ve Pakistan'dan ABD ve İngiltere'ye göç etme sürecindeki

kişilerin çileleri gündemdeydi. Artık bu duygu sömürüsü yaklaşımı coğrafya değiştirdi. Güney Asya ve Afrikalı genç çilektaşların ızdırplarına sos olarak seks ve eşcinsellik eklendi.

Peki Türk edebiyatı için ne söylersiniz?

Türk edebiyatı için değişmeyen bir genellemem var; sığ kitaplar çok satıyor, vasat kitaplar ödül kazanıyor ve nitelikli kitaplar ıskalanıyor. Yayınevleri Batı edebiyat dünyasını iyi takip ediyorlar ve çeviri kitaplarla ortalamamızı yükseltiyorlar. Barış Bıçakçı'dan sonra bir romancı ve Gonca Özmen ile Gülce Başer'den sonra izleyebileceğim genç bir şairin nicedir çıkarması düşündürücüdür.

Bugün sosyal medya ve televizyondaki dijital platformlar sizce kitabın, edebiyatın geleceğini nasıl etkiliyor?

Sosyal medyada yokum ve dijital platformları izlemiyorum. Bu iletişim ağları kitap satışlarını artırabilir ama kalıcılık sağlayamaz. Bir kitabın kalıcı özellikleri varsa onun sosyal medyaya ihtiyacı yoktur. Örneğin, *Yüzyıllık Yalnızlık*.

Kitap İçin 4 / Selçuk Altun / İş Bankası Kültür Yayınları / Deneme / 440 Sayfa

“Şehir, arkanızdan gelendir”

Seyahat yazarı Melih Uslu, yeni kitabı *İğneada'dan Pamukkale'ye Arabayla Anadolu - Püf Noktalarıyla Türkiye'nin En İyi Karavan Kampları*'nda her yörenin insanıyla sohbet ediyor

KAHRAMAN ÇAYIRLI

Melih Uslu, yabancı gazetelere (*Die Welt, Le Figaro, The Daily Telegraph* vd.) seyahat içerikleri hazırlayan, 20 yılı aşkın süredir yerli seyahat dergilerinde yazar, editörlük, yayın yönetmenliği görevlerinde bulunan bir isim. Yeni kitabı *İğneada'dan Pamukkale'ye Arabayla Anadolu - Püf Noktalarıyla Türkiye'nin En İyi Karavan Kampları*'nda (Mona Kitap) her yörenin insanıyla (bazen bir fenerci bazen bir Şile bezi dokumacısı) sohbet ediyor; tarihi, sosyolojik, sanat tarihinden bilgilerle yazılarını derinleştiriyor. Uslu ile yeni kitabını konuştuk.

Yeni kitabınızı yazma fikriniz nasıl gelişti?

Kitapta yer alan rotaları, üç buçuk yılda tamamladım. Doğrusunu isterseniz, *İğneada'dan Pamukkale'ye Arabayla*

Anadolu kitabını yazmak için yola çıkmadım. Zaman içinde aldığım notlar, biriktirdiğim deneyimler ve hikâyeler öylesine çoğaldı ki bunların kaybolup gitmesini istemedim. Yol aldıkça bu bilgileri bir kitapta toplamaya karar verdim.

Bu kitabınızda seyahat okurlarını neler bekliyor?

Uzunlukları 200 ile 400 kilometre arasında değişen rotaların her birinde mesafe ve yön bilgileri yer alıyor. Örneğin “Ayvalık'tan yola çıktınız, Pateriça Yolu üzerindeki Ay Işığ

Manastırı'na kaç kilometre yolunuz var? Kapıdağ Yarımadası'nda görülmeye değer yerler neler?” gibi soruların yanıtları kitapta yer alıyor. *İğneada'dan Pamukkale'ye Arabayla Anadolu*, edebiyattan, şirden, efsanelerden, masallardan ve yerel söylencelerden fazlasıyla beslenen bir kitap. Kitapta, çok sevdiğim şair Birhan Keskin ile ortak memleketimiz olan Kırklareli üstüne yaptığım bir söyleşiye de yer verdim.

Sizce iyi bir seyahat yazısı nasıl olmalı?

Nihayetinde şehirler, birer hafıza

mekânıdır ve bu işlevlerini sürdürmelidirler. Bunu yapan çok sayıda yazar ve seyyah var: Yaşar Kemal, Sabahattin Ali, Halikarnas Balıkcısı, Azra Erhat,

Ernest Hemingway, Cesare Pavese... Ahmet Oktay, *Metropol ve İmgelem* adlı kitabında bu konuyu detaylandırır. Kavafis'e göre de şehir, onu bıraksanız bile arkanızdan gelendir. Unutmayalım antik Yunan tarihçilerinin; Strabon'un, Herodot'un, Pierre Loti'nin yazdıkları olmasaydı ne çok bilgiden mahrum olurduk değil mi? Örneğin

Dublin'i anlatıyorsam James Joyce'tan, St. Petersburg'u anlatıyorsam Dostoyevski'den bahsetmeyi, onlardan alıntı yapmayı seviyorum.

İğneada'dan Pamukkale'ye Arabayla Anadolu / Melih Uslu / Mona Kitap / Gezi / 312 Sayfa

Fransa'dan Fas'a, Türkiye'den Mısır'a Semavi dinlerin birlikte yaşadığı Akdeniz ve Orta Doğu'daki çeşitli bölgeleri keşfe çıkan *Paylaşılan Kutsal Mekanlar* sergisi 30 Eylül'e kadar Ankara Cer Modern'de görülebilir.

Müzeler ve Sanat Merkezleri

YAPI KREDİ KÜLTÜR SANAT MERKEZİ: BURASI

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık iş birliğiyle hazırlanan BURASI sergisi, 21 Eylül 2021 - 27 Şubat 2022 tarihleri arasında Yapı Kredi Kültür Sanat'ta yer almayı hazırlanıyor. Adını Füsün Onur'un 1993 tarihli aynı adlı yapıtından alan BURASI sergisinde, İBB Müze Koleksiyonu ile Atatürk Kitaplığı koleksiyonlarından yapılan (İstanbul bağlamında kent, çevre ve doğa ile ilgili resimler, hat çalışmaları, haritalar, fotoğraflar, albümler, gazeteler, dergiler dahil çeşitli yayımlar ile kentin farklı tarihsel dönemlerinden günlük yaşama dair parçalarından oluşan) bir seçki, çağdaş sanatçıların üretecekleri yapıtlarla birlikte sergilenilecek.

AKBANK SANAT: Akbank 39. Günümüz Sanatçıları Ödülü Sergisi

Resim ve Heykel Müzeleri Derneği ve Akbank Sanat iş birliğiyle düzenlenen Akbank 39. Günümüz Sanatçıları Ödülü Yarışması sonucunda seçilen eserler Akbank Sanat'ta sanatseverlerle buluşmaya hazırlanıyor. 600 başvuru arasından 21 sanatçının eserleri 21 Eylül - 20 Kasım arasında Akbank Sanat'ta görülebilecek.

ARTER: Candeğer Furtun retrospektifi

Arter, yeni sezonda Candeğer Furtun'un bugüne dek Türkiye'de gerçekleştirilen ilk kapsamlı sergisini izleyiciye sunmaya hazırlanıyor. Kuratörlüğünü Selen Ansen'in üstlendiği sergi, sanatçının 1960'lı yıllardan bu yana ürettiği seramik heykellerden oluşturulan bir seçkiyi ve arşiv malzemelerini izleyiciyle buluşturuyor. Candeğer Furtun'un retrospektif niteliğindeki ilk sergisi olma özelliği taşıyan bu sergi, 17 Nisan 2022'ye dek izlenebilecek.

Kale Tasarım ve Sanat Merkezi - Klaus Pichler, *Çöpe Atılmak İçin Yetiştirilmiş*.

ERİMTAN ARKEOLOJİ VE SANAT MÜZESİ: Büyüücü ve Bahçe

Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi, Büyüücü ve Bahçe sergisini Can Akgümmüş kuratörlüğünde ağırlamaya başladı. *Büyüücü ve Bahçe* sergisi, büyüücü, sanatçı, üretim ve dönüşüm kavramlarını farklı disiplinlerle medyumlarla üretim yapan 13 çağdaş sanatçının üretimleriyle beraber çok katmanlı bir şekilde ele alıyor. Sergi 31 Aralık'a dek izlenebilecek.

İSTANBUL MODERN: Etkileşimler ile Artists' Film International

İstanbul Modern'in koleksiyonundan oluşturduğu ve 30 Eylül'e dek süren *Etkileşimler* sergisi, sanatçıların yapıtlarıyla atıfta bulunduğu ve ilham aldığı plastik sanatlar, mimari, edebiyat, müzik ve sinema alanından çeşitli konu ve isimlere odaklanıyor. İlk kez izleyiciyle buluşan

16. Contemporary Istanbul - Ahmet Güneştekin, *Gelene-ek Serisi 11*, 70x122x35 cm, Karışık Teknik, 2021.

Galeri Nev İstanbul - Selçuk Demirel, *Bekleyiş*, 2019, Kağıt üzerine suluboya, 65x50 cm.

yapıtların da yer aldığı sergide 14 sanatçının 15 çalışması sergileniyor. *Etkileşimler*'de, Haluk Akakçe, Ramazan Bayrakoğlu, İpek Duben, İnci Eviner, Leyla Gediz, Hayal İncedoğan, Bengü Karaduman, Azade Köker, Guillermo Kuitca, Mahmoud Obaidi, Sarkis, Matt Saunders, Şener Özmen ve Thomas Ruff'un yapıtları izleyiciyle buluşuyor.

Kale Tasarım ve Sanat Merkezi: Klaus Pichler/ Çöpe Atılmak İçin Yetiştirilmiş

Kale Grubu, T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı iş birliğiyle gıda israfı sorununa dikkat çekerken, evlerin mutfağında başlayacak mikro değişimlerin getireceği makro etkiyi tetiklemek amacıyla Avusturyalı sanatçı Klaus Pichler'in *Çöpe Atılmak İçin Yetiştirilmiş* (*Grown for a Bin*) sergisini Karaköy'deki Kale Tasarım ve Sanat Merkezi'nde İstanbullular ile buluşturmaya 30 Eylül'e dek devam ediyor.

Müze Evliyagil: İzleyen Yüzler

Müze Evliyagil, 31 Aralık'a dek *İzleyen Yüzler* sergisini ağırlamaya devam ediyor. Sergide, Müze Evliyagil Koleksiyonu'ndan bir araya gelen 38 sanatçının üretimlerine, bu sanatçıların hayatlarından köşe taşı niteliğindeki anekdotlar ve belgeler eşlik ediyor. *İzleyen Yüzler* ağırlıklı olarak portre sanatına odaklanıyor.

Pera Müzesi: Yüzleşme

Pera Müzesi'nde 24 Ekim'e dek süren *Yüzleşme* başlıklı sergi, kuruluşunun 25. yılını kutlayan Yeditepe Üniversitesi'nin, Güzel Sanatlar Fakültesi mezun ve öğrencilerinin üretimlerini bir araya

Sakıp Sabancı Müzesi: Dün, Bugün, İstanbul

Sabancı Holding katkılarıyla gerçekleştirilen, *Dün, Bugün, İstanbul* sergisi, 28 Kasım'a dek izleyicilerin ağırlamayı sürdürüyor.

SALT Galata: Volkan Aslan/ Sağlıklı Kal

SALT Galata'daki SALT'ın Ardışık programı Volkan Aslan'ın sergisi ile devam ediyor. *Sağlıklı Kal* sergisi SALT'ın Ardışık programının üçüncü sunumu olarak 17 Ekim'e dek izleyiciyle buluşuyor.

Fuarlar ve organizasyonlar

BASE (29 Eylül-3 Ekim 2021)

BASE, Türkiye'nin dört bir yanından yeni mezun genç sanatçı adaylarının yapıtlarını İstanbul'da aynı çatı altında sanatseverlerle buluşturuyor. Bu yıl beşinci kez gerçekleştirilecek olan BASE'e, 29 Eylül-3 Ekim 2021 tarihleri arasında Tophane-i Amire ev sahipliği yapacak. Sergide 32 üniversiteden 100 yeni mezun sanatçı adayının 114 eseri yer alacak. Bu yılki teması "Rezonans" olarak belirlenen, Derya Yücel'in kuratörlüğündeki BASE'te, sanat kariyerinin başındaki sanatçı adaylarıyla tanışabilmek ve onların farklı disiplinlerde özgün yapıtlarını bir arada görebilmek mümkün olacak.

16. Contemporary Istanbul (5 - 10 Ekim 2021)

Akbank'ın ana sponsorluğunda düzenlenen 16. Contemporary Istanbul, 5-6 Ekim ön izleme ve 7-10 Ekim'de genel ziyaretçi programı ile yerli ve yabancı çağdaş sanat galerini ağırlıyor. Festival, Anadolu ve Avrupa yakasında Yapı Kredi bomontiada, Sıraevler No: 37 - 39, Zulfaris Karaköy, Tarihi Hüseyin Kethüda Hamamı, Yeldeğirmeni Sanat Merkezi, Müze Gazhane'e dahil olmak üzere şehrin pek çok noktasında gerçekleştirilecek sergi, panel, atölye, film gösterimleri ve deneyim alanlarıyla 10 gün süreyle ziyaret edilebilecek.

SALT Galata - Volkan Aslan, *Manzara*, 2021.

Arter - Candeğer Furtun retrospektifi.

Eylülle birlikte şehirde yoğun bir sanat trafiği başladı. Yeni sergilerin izleyiciyle buluştuğu, büyük sanat organizasyonlarının kapılarını açtığı sonbaharda sanatta öne çıkan başlıkları derledik

GİZEM CEREN PİRİ
cpiri@gazeteoksijen.com

Galeriler

Anna Laudel Ramazan Can / Ne Yerdeyim, Ne Gökte

Anna Laudel, Ramazan Can'ın *Ne Yerdeyim, Ne Gökte* isimli kapsamlı kişisel sergisine Kazancı Yokuşu'ndaki yeni galeri mekânında, 18 Kasım'a dek ev sahipliği yapıyor ve sanatçının son 7 yıl içerisinde farklı materyallerle ürettiği eserleri bir araya getiriyor.

Bilsart - Ezgi Kılınçaslan/ Kısır Döngü

Bilsart, Tarabya Kültür Akademisi iş birliğiyle Studio Bosphorus Festivali çerçevesinde; Ezgi Kılınçaslan'ın *Kısır Döngü* isimli sergisine 30 Eylül'e dek ev sahipliği yapıyor.

C.A.M Gallery Jochen Proehl/ 45'likler

C.A.M Gallery, 16 Ekim'e dek Jochen Proehl'in *45'likler* sergisine ev sahipliği yapmayı sürdürüyor. Proehl, mimari ve kentsel yapıların, peyzaj ve yeryüzünün anatomileri üzerine büyük formatlı resim serileri üzerinde çalışırken, sergide bu eserlerin bazı yönlerini izole ederek ufak boyutlu resimlere dönüştürüyor.

Dirimart Ahmet Öğüt/ It can and has been

Dirimart, 3 Ekim'e dek Ahmet Öğüt'ün *It can and has been* başlıklı kişisel sergisine ev sahipliği yapıyor.

Evin Sanat Galerisi Zulal: Billboard'ü Yakala

Evin Sanat Galerisi yeni sezona, 5 Ekim'de Zulal'ın yedinci kişisel sergisi *Billboard'ü Yakala* ile başlıyor. Sergi 13 Kasım'a dek ziyaret edilebilir.

Ferda Art Platform Şakir Gökçebağ/ Redimeyd

Şakir Gökçebağ, Ferda Art Platform'da 15 Ekim'e dek süren *Redimeyd* sergisinde en yeni işleriyle izleyicilerin karşısına çıkıyor.

Galeri Nev İstanbul Ani Çelik Arevyan seçkisi ile Selçuk Demirel/ Bir Ağacın Altında

Galeri Nev İstanbul yeni sezona *Artweeks@Akaretler*'de, Ani Çelik Arevyan'ın fotoğraf-larından bir seçki ile başladı. 24 Eylül - 30 Ekim tarihleri arasında ise Galeride Nev İstanbul'da Selçuk Demirel'in *Bir Ağacın Altında* adlı kişisel sergisine hazırlanıyor. Bu sergide sanatçının hem yakın tarihli eserleri hem de geçmiş eserlerinden bir seçki yer alacak. Aynı zamanda Yapı Kredi Yayınları'ndan çıkacak *Selçuk Demirel: Bir Ağacın Altında* adlı kitabının da eş zamanlı olarak lansmanı yapılacak.

Galeri Siyah Beyaz Nihat Kemankaşlı/ Ben Nihat Kemankaşlı

Galeri Siyah Beyaz, yeni sezonunu Nihat Kemankaşlı'nın *Ben Nihat Kemankaşlı* isimli sergisine açtı. Sergiyi 16 Ekim'e dek

Mixer Bora Aşık/ Çarpık Bilgiler İmparatorluğu ile Gurur Birsin/ Zamanın Enkızı

Mixer, bugünden itibaren 23 Ekim'e dek proje odasında sanatçı Bora Aşık'ın *Çarpık Bilgiler İmparatorluğu* ile galeride ayrıca Gurur Birsin'in *Zamanın Enkızı* başlıklı ilk kişisel sergisine de ev sahipliği yapıyor. Sergi, Birsin'in sanatsal pratiğinin büyük kısmını oluşturan pentür çalışmalarının yanında desenlerini ve bir gravür çalışmasını bir araya getiriyor.

Labirent Sanat Gülferm Kessler/ Unutulmuş Düşler Mağarası

Labirent Sanat, Gülferm Kessler'in, Nergis Abyeva kuratörlüğünde gerçekleştirilen *Unutulmuş Düşler Mağarası* kişisel sergisine 2 Ekim'e dek ev sahipliği yapıyor.

x-ist / Ali Bilge Akkaya/ Dört veya Kaotik Kentlerin Çözülmesi Sessizliği

x-ist yeni sezona Ali Bilge Akkaya'nın *Dört veya Kaotik Kentlerin Çözülmesi Sessizliği* sergisiyle başlıyor. 21 Eylül - 30 Ekim 2021 tarihleri arasında izleyiciyle buluşacak olan sergi, Ali Bilge Akkaya'nın x-ist'te gerçekleştirilecek dördüncü kişisel sergisine olacak.

Zilberman / Azade Köker / Bir Katlin Provası

Azade Köker'in *Bir Katlin Provası* başlıklı Zilberman'daki beşinci kişisel sergisine 4 Aralık'a dek galerinin Mısır Apartmanı'ndaki ana mekânında ziyaret edilmeyi sürdürüyor. •

ziyaret edebilirsiniz.

G&G Sanat Merkezi: Devrim Erbil/ Çeşitlemeler

Ekim ayında ilk defa kapılarını Anadolu yakasında Çiftelievler'da Beyaz Köşk'te açacak olan G&G Sanat Merkezi, çağdaş resim sanatının Türkiye'deki en önemli temsilcilerinden Devrim Erbil'in "Çeşitlemeler" temalı sergisine 2 Ekim - 2 Kasım tarihleri arasında izleyicilerle buluşturacak.

Evin Sanat Galerisi - Zulal, *Metal Bariyer*, 70x90 cm, 2021.

March Art Project / a yellow sun a black sun

March Art Project, Lübnanlı sanatçı ve şair Etel Adnan'ın 1975'te gerçekleşen Lübnan iç savaşı sırasında yazdığı *Arap Kıyameti* isimli kitabından yola çıkan *a yellow sun a black sun* sergisine 20 Ekim'e dek ev sahipliği yapıyor. Kuratörlüğünü Karina El Helou'nun yaptığı sergi, Lübnanlı 11 sanatçıyı bir araya getiriyor.

Gülferm Kessler, *Büyük Magie*, 2020, kağıt üzerine karışık teknik, 29,5x21cm

Meşher

Ben-Sen-Onlar: Sanatçı Kadınların Yüzyılı

Meşher'de düzenlenecek *Ben-Sen-Onlar: Sanatçı Kadınların Yüzyılı*, yaklaşık 1850-1950 yılları arasında Türkiye'de yaşamış ve üretmiş sanatçı kadınların eserlerinden bir seçkiyi yer veriyor. Deniz Artun'un kuratörlüğünde 116 sanatçının 231 eserinin görüleceği sergi, 9 Ekim 2021 - 27 Mart 2022 arasında izlenebilecek.

Mixer

Bora Aşık/ Çarpık Bilgiler İmparatorluğu ile Gurur Birsin/ Zamanın Enkızı

Mixer, bugünden itibaren 23 Ekim'e dek proje odasında sanatçı Bora Aşık'ın *Çarpık Bilgiler İmparatorluğu* ile galeride ayrıca Gurur Birsin'in *Zamanın Enkızı* başlıklı ilk kişisel sergisine de ev sahipliği yapıyor. Sergi, Birsin'in sanatsal pratiğinin büyük kısmını oluşturan pentür çalışmalarının yanında desenlerini ve bir gravür çalışmasını bir araya getiriyor.

Labirent Sanat

Gülferm Kessler/ Unutulmuş Düşler Mağarası

Labirent Sanat, Gülferm Kessler'in, Nergis Abyeva kuratörlüğünde gerçekleştirilen *Unutulmuş Düşler Mağarası* kişisel sergisine 2 Ekim'e dek ev sahipliği yapıyor.

x-ist / Ali Bilge

Akkaya/ Dört veya Kaotik Kentlerin Çözülmesi Sessizliği

x-ist yeni sezona Ali Bilge Akkaya'nın *Dört veya Kaotik Kentlerin Çözülmesi Sessizliği* sergisiyle başlıyor. 21 Eylül - 30 Ekim 2021 tarihleri arasında izleyiciyle buluşacak olan sergi, Ali Bilge Akkaya'nın x-ist'te gerçekleştirilecek dördüncü kişisel sergisine olacak.

Zilberman / Azade Köker / Bir Katlin Provası

Azade Köker'in *Bir Katlin Provası* başlıklı Zilberman'daki beşinci kişisel sergisine 4 Aralık'a dek galerinin Mısır Apartmanı'ndaki ana mekânında ziyaret edilmeyi sürdürüyor. •

Yazarmız, müzisyen Tuna Kiremitçi'yi, 17 Eylül akşamı Zanzibar Zorlu'da dinleyebilirsiniz. "Tuna Kiremitçi ve Arkadaşları I-II" albümlerinden şarkılar söyleyecek Kirmütçiye mikrofonda Elis Dubaz eşlik ediyor.

Fahrelnissa Zeid'e 120. yaş armağanı

Bozlu Art Project, Fahrelnissa Zeid'i ağırlıyor. Sergi, Yahşi Baraz'ın yazdığı ve sanatçı hakkındaki en kapsamlı yayınlardan biri olan *Fahrelnissa Zeid: Fırtınaya Doğru* isimli kitap dolayısıyla hazırlandı

Dünya sanat tarihine, 20. yüzyılın başlarında ismini bir Türk kadın sanatçı olarak yazdırmayı başarmış Fahrelnissa Zeid, adının etrafında hep efsanevi bir hale taşıyan, görkemli bir kişiliktir. Aynı zamanda 120. yaşını kutladığımız bu yılda, Yahşi Baraz tarafından kaleme alınan *Fahrelnissa Zeid: Fırtınaya Doğru* isimli bir kitap ve paralelinde hazırlanan aynı adlı sergi bu büyük sanatçıya bir armağan niteliği taşıırken, sanatseverlerin onu daha yakından tanımasını da sağlayacak. Bozlu Art Project'te küratörlüğünü Oğuz Erten'in üstlendiği, 21 Eylül-30 Ekim 2021 tarihleri arasında gerçekleşecek sergide, Zeid'in, erken tarihli figüratif resimlerinden soyut çalışmalarına ve 1970 sonrası yoğunlaştığı portrelerine kadar geniş bir seçkiye yer veriliyor. Zeid'in çalışmalarının yanı sıra büyük çoğunluğu Yahşi Baraz arşivinden derlenen fotoğraflar ve Zeid'in ailesinin katkılarıyla yer verilen sanatçının boya paleti gibi kimi kişisel eşyaları da sanatçının hayatına adeta 'dokunma' fırsatı sunuyor. Dört yıllık bir araştırma ve hazırlık sürecinin ardından hayata geçen kitap, Bozlu Sanat Yayınları etiketini taşıyor. Yahşi Baraz ile Türk sanat tarihi için de çok önemli bir kaynak eser niteliği taşıyacak bu kapsamlı ve etkileyici kitaba dair konuştuk.

ELİF TANRIYAR

Fahrelnissa Zeid Ürdün'deki evinde.

© YAHŞİ BARAZ

YAHŞİ BARAZ: "ZEİD'İN EN BÜYÜK ÖZELLİĞİ BÜTÜN KATALOGLARDA DÜNYA ÇAPINDA SANATÇILARLA BİRLİKTE ANILMAKTIR"

İlk olarak Zeid'in oğlu Nejad Devrim'le bir dostluğunuz oluyor daha sonra ise kızı Şirin Devrim aracılığıyla tanıştığımız Zeid ile... Her iki dostluğunuzun da başlangıcını ve hikâyesini sizden kısaca dinleyebilir miyiz?

Aslında ben 1964'lü yıllardan itibaren Şakir Paşa ailesinin bütün bireyleriyle tanıştım: Füreyya Koral, Aliye Berger, Halikarnas Balıkcısı... 64 yılında da, ben 20 yaşında bir öğrenciyken Fahrelnissa Zeid'in Güzel Sanatlar Akademisi'nde çok büyük bir sergisi olmuştu. Orada müthiş bir karakter olarak görmüştüm onu. Daha sonra Nejad Devrim'le tanıştım, 1981 yılında. Devrim'le Polonya'da çok kez birlikte olduk, hatta onun birçok resmini Türkiye'ye getirdim, sergisini açtım, koleksiyonculara sattım. Aynı zamanda Fahrelnissa Zeid'in de 1994'te ve 2000 yılında iki sergisini tertipleddim.

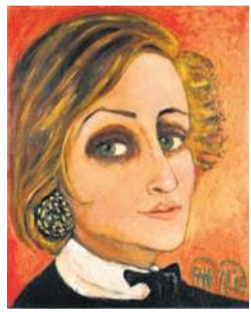
Kızı Şirin Devrim'le tanışmam çok eskiye dayanır. Nejad Bey'le birçok çalışma yaptıktan sonra Şirin Hanım'a şöyle demiştim: "Neden annenizin sergisini açmayalım?" O zamanlar ben Paris'teyim, 1990 yılında, Arap Kültür Merkezi'nde muazzam bir sergisi oldu. Biz Selim Turan'la beraber gittik ve ben orada şoke oldum, resimler muazzamdı. Şirin Hanım'a, "Bu sergiyi İstanbul'da yapalım," dedim. "Tamam, sen Bir Ürdün'e git, orada annemle görüş, ikna edebilirsen İstanbul'da sergi açarsın," dedi. Ürdün'e gittim, Fahrelnissa Hanım'la tanıştık, hatta fotoğraflarını çektim. Çok güzel karşıladı bizi; şampanyalar,

havyarlar falan ikram etti, zaten yaşam şekli de öyle, çok zengin bir hayatı olmuş bir hanım. "Ben sergi açmayı hiç düşünmedim," dedi, "düşünmüyorum da." "Peki, satılık resmin var mı?" dedim. "Hayır, satmayı da düşünmüyorum," dedi. Ben olumsuz bir şekilde geriye döndüm. '91 yılıydı yanılmıyorsam. Ben döndükten birkaç ay sonra vefat etti, '91'in Eylül ayında. Sonra oğlu Prens Ra'ad bin Zeid'le temasım oldu. "Siz alın bunları sergileyin," dedi. O zamanlar İktisat Bankası'nın sahibi Erol Aksoy'la çalışıyorum. Kendisine bilgi verdim. Aldık ve İstanbul'da muazzam bir sergi açtık 1994 yılında. O sergi, ilk tanıtım sergilerinden biridir Fahrelnissa Zeid'in çünkü unutulmuş bir sanatçıydı. Tabii çok farklı bir üslup, son derece ilginç resimler, büyük ebatlar... Çok büyük bir ilgi oldu. 2000 yılında daha da büyük bir sergi açtık; o sergi de, Erol Aksoy'un sahip olduğu Ekav'ın katkılarıyla yapılan muhteşem bir sergiydi. Daha çok Adnan Çoker'le Hülya Avşar'ın kavgası anlatılmıştır. Sanatçıyı anlatan yazı çok az çıkmıştı. Daha sonra TMSF vasıtasıyla İktisat Bankası'nın koleksiyonu satışa çıkarıldı ve açık artırma yoluyla Antik A.Ş.'ye çok uygun fiyatlara satıldı. Çok ucuza gitti o resimlerin çoğu. Fakat bir avantaj, İstanbul Modern'in alması tabii. Bu çok sevindirici çünkü daha kalıcı bir kurumda olması ve bugün gelen nesillerin onu görmesi yönünden çok faydalı olmuştur. Sanatçının sanatı, kişiliği belli olmuştur.

Peki Fahrelnissa Zeid'in dünya sanat tarihi ile Türkiye sanat tarihi açısından önemi nedir? Neden bu kadar değerli bir yere sahip?

Türkiye'de sanat ekolleri hep geç gelmiştir. Mesela Empresyonizm 1910'dan sonra gelmiştir, soyut sanat 1900'lerde başladı. Soyut sanatın ilk başlangıcı Kandinsky, Picabia, Mondrian, bunlar 1910'dan itibaren yapmaya başladılar. Sonra Paris soyutu var; Vieira da Silva, Poliakov bir sürü isim sayabiliriz Fransız ressam arasından. Fahrelnissa Hanım bu Fransız soyut sanatının içinde aynı yıllarda resim yaptığı için çok önemlidir. Yani bütün kataloğlarda, o dünya çapındaki sanatçılarla anılmaktadır. Mesela hiçbir Türk sanatçımızın -Nejad Devrim haricinde, çünkü Nejad Devrim de o ekolün içerisinde ele alınmamıştır. Hepsii yöresel sanatçılardır. Hep gecikmeli olarak bir ekolu benimseyip burada çalışma yapmışlardır. Bu bakımdan çok önemlidir. Daha sonra Avrupa'da Amerika'da açtığı sergiler ve ölümünden de 16 sene sonra Tate Modern'de sergisinin açılması çok önemli bir sonuçtur, çünkü Tate Modern dünya çapındaki sanatçılara önem vererek sergilerini tertipler ve bizden de ilk defa bir Türk sanatçısının Tate'e girmesi onun çok önemli olduğunu gösteriyor. ●

Fahrelnissa Zeid, Alyoşa, 1973, Tuval üzerine yağlıboya, 81 x 65 cm

Yahşi Baraz: "Fırtınaya Karşı, aşağı yukarı 10 seneden fazla zamandır; birtakım anılardan, konuşmalardan, Zeid hakkında çıkmış kitaplardan derlediğim bir kitap. Aynı zamanda hem sanatını hem kişiliğini hem de aile ilişkilerini anlatan, 360 sayfalık dokümanter bir kitap... Aslında ilk 1990 yılında, Arap Kültür Merkezi'ndeki sergisini gördükten sonra bu projeyi kafamda canlandırdım. Yani aşağı yukarı 30 sene olmuş."

YAHŞİ BARAZ:

"Fırtınaya Karşı, aşağı yukarı 10 seneden fazla zamandır; birtakım anılardan, konuşmalardan, Zeid hakkında çıkmış kitaplardan derlediğim bir kitap. Aynı zamanda hem sanatını hem kişiliğini hem de aile ilişkilerini anlatan, 360 sayfalık dokümanter bir kitap... Aslında ilk 1990 yılında, Arap Kültür Merkezi'ndeki sergisini gördükten sonra bu projeyi kafamda canlandırdım. Yani aşağı yukarı 30 sene olmuş."

Oğuz Erten:

"Zeid'in yaşamı da aynı adlı eseri gibi 'fırtınaya doğru' mücadele ile dolu"

Fırtınaya Doğru isimli serginin küratörü Oğuz Erten'le sergiye dair konuştuk.

Serginin küratörlüğünü yaparken ne tür bir hikâye kurguladınız?

Serginin ismi Fahrelnissa Zeid'in aynı adlı bir eserinden geliyor. Ama eserin çekişliliği kadar bizi etkileyen bir diğer yönü yaşam öyküsünün de bir çeşit "fırtınaya doğru" mücadele içermesiydi. Kitap bu mücadelenin nasıl gerçekleştiğini ve safhalarını çok arı bir Türkçeyle okuyucuya aktarıyor. Kitap serginin de merkezi, çıkış noktası. Bu süreci sergide de izleyiciyle buluşturmak istedik ve gençliğinden yaşlılık dönemine kadar süreci içeren orijinal fotoğraflara galeri duvarlarında yer verdik. Ayrıca kendi sanatını anlattığı ve dönemin sanat yazarlarının ve önemli galericilerinin Zeid hakkındaki görüşlerine yer verilen Olivier Lorquin'in yönettiği 1975 tarihli bir belge de yer verdik. Kitabın hazırlık sürecinde Amman'da yaşayan ve kraliyet ailesi mensubu Zeid ailesinin de büyük katkıları oldu. Onların fikirleri, kitabın yazarı Yahşi Baraz'ın tanıklıkları ve arşivi inanılmaz bir zenginlik sundu.

Sergide Zeid'in hangi çalışmaların yer alıyor?

Bu, Zeid'in en erken tarihli yapıtlarından son dönem portrelerine kadar uzanan geniş kapsamlı bir sergi. Genç

bir sanat tutkunuyken ürettiği çalışmalar da görülebiliyor, Paris ve Londra'da çok önemli galerilerde birçok sergi açmış, kendini kanıtlamış bir sanatçıyken ürettiği işleri de izlenebiliyor. Kitapta yer verdiğimiz yapıtlara kısa ve verimli bir bakış atmamızı sağlayabilecek bir sergi kurgulamaya çalıştık. Türkiye, İngiltere, Fransa ve Ürdün'de yaşayıp, üreten bir sanatçı olan Zeid'in eserleri

Serginin giriş resimlerinden biri bu. 1974 yılında kız kardeşi Aliye'yi kaybeden Fahrelnissa, İstanbul'a gelerek Aliye'nin yaşadığı boş eve gider. Aklında hep Aliye vardır. Onunla yaşadıklarını düşünürken oldukça hüzünlendir ve bu duygulardan uzaklaşmak için eline fırçalarını alarak resim yapmaya başlar. Otoportresini yapmayı çok seven bir sanatçıdır ve o gün de kendini yapar, yaparken adeta bir terapi gibi kötü duygulardan uzaklaşır. Çalışma bittiğinde resme uzaktan bakar ve aslında yaptığı resmin kendi portresi değil de Aliye ve kendi portresinin bir karışımı olduğunu fark eder. Bu portre Aliye ile bir vedalaşma portresi olarak sanatçının kariyerinde yer alır.

Geniş bir seçki

Sergi için Mongeri Binası'nda nasıl bir yerleşim kurguladınız?

Giriş bölümü, kısa bir özgeçmiş ve özgeçmiş kuşatan resimler ve fotoğraflardan oluşuyor. Ana salonumuz portrelerine ve önemli merkezlerde açtığı sergilerin afişlerine odaklanıyor. Takip eden salonlarda ise erken tarihlerden 1960'lara kadar ürettiği işlere odaklanılıyor. Alt katımızda ise tamamen soyut işlerinden oluşan bir seçkiye yer verdik.

* Fırtınaya Doğru sergisi, Bozlu Art Project Mongeri Binası'nda 21 Eylül-30 Ekim tarihleri arasında izlenebilir.

Oğuz Erten

genel olarak bu dört ülkede yer alan koleksiyonlarda bulunuyor. Biz seçkiyi yaparken Türkiye'de bulunan koleksiyonlardan yararlandık.

Veda portresi

Sergide ilginç hikâyesini olan eserler var mı?

Zeid genel (kişisel) ve özel (eser) bazda hikâyeye önem veren bir sanatçı. Neredeyse tüm eserlerinin bir hikâyesi var ama "Fahrelnissa" olarak imzaladığı Alyoşa isimli eseri oldukça etkileyici.

MÜNÇİ KALAYOĞLU

Hatırda Kalanlar

Karaciğer nakli ameliyatının gelişimine katkıları nedeniyle LIFE dergisine kapak olan ünlü cerrah, renkli ve heyecanlı hayatını anlatıyor...

Remzi Kitabevi

www.remzi.com.tr @remzikitabevi RemziKitap

Bu yıl ilk kez Şişli Belediyesi tarafından düzenlenen Plak Festivali, 2 gün boyunca plak meraklılarını bir araya getirmeyi hedefliyor. 18-19 Eylül günlerinde Feriköy Organik Pazarı otomatik alanına giden müzikseverler pek çok etkinlik, söyleşi ve konserlerle keyifli zaman geçirecekler. Etkinliklerin ücretsiz olacağı festivalde; plak standları, söyleşiler, sergi ve atölyeler, mezarlar, imza günleri ile Moğollar, Baba Zula, Flört ve Kesmeşeker gibi albümleri plak olarak da basılan Türk rock müziğinin önemli gruplarının konserleri gerçekleştirilecek.

Özel plak yapıldı

Festivalin 'Art Zone' adı verilen sergi alanında Güven Erkin Erkal'ın poster ve afiş koleksiyonundan seçilen eserler sergilenecek. Efsanevi plak kapaklarının yaratıcısı Betül Dengli Atlı'nın tasarımları da festival boyunca Bomontiada'da yer alacak. Ayrıca bu festivale özel 500 adet koleksiyon plağı basılacak. Cemel Reşit Rey'in 10. Yıl Marşı ve Lüküs Hayat eserlerinin yer aldığı numaralı plaklar koleksiyonerler ile buluşacak. Etkinlik koleksiyoncular, müdavimleri ve plak meraklıları için kaçırılmaması gereken iki gün sunacak. •

Yıldızlar altında canlı müzikle film

İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı'nın projelerine destek olan dijital platform MUBİ, 28. İstanbul Caz Festivali ile özel bir etkinlikte buluşuyor. Klasik ve elektronik müziği birleştirerek piyanoya alışılmadık bir anlam kazandıran Nils Frahm'ın konser filmi Tripping Ripping With Nils Frahm, 17 Eylül'de 19.30'da Müze Gazhane'nin açık hava sahnesinde ücretsiz olarak izlenebilecek. Benoit Toulemonde'un yönetmenliğini yaptığı 2020 yapımı filmde, Victoria ve Manifesto gibi filmlerin müziklerine imza atan ödüllü bestecinin Funkhaus Berlin'deki canlı performansları, onu yakından takip eden el kameraları sayesinde mahrem ve büyüleyici bir deneyime dönüştürüyor. Kaçırılmayacak bir tecrübe. •

Feyyaz Kayacan'ı nasıl bilirsiniz?

Feyyaz Kayacan edebiyatımızda çok önemli izler bıraktı. Silinmemesi gereken izler... Şimdi kitaplarının yeniden yayımlanmaya başladığını görüyoruz

Hayatının belki de yarısından fazlasını İngiltere'de geçirdi. Yakınları vazgeçemediği bir tarafını İstanbul'da bıraktığını söyledi. Ama neden gitmişti? Bu bölünmenin sebebi neydi? Hayatının derinlerinde kaldığını hissettiğimiz izler beni şimdi birden çok cevaba çağırıyor.

Feyyaz Kayacan göçünün karanlıklarında mı kaybolmuştu? Bana bu sözleri, Türk Edebiyatı, özellikle de hikâyeciliği adına bir söz söyleyebileceklerin arasında bile kendisini hatırlayanların azlığı söylüyor. Farklılığı yüzünden

Mario Levi

mlevi@yeditepe.edu.tr

SEPYA

mi? Gerek dili ve üslubu, gerekse içeriğiyle okuru çetin bir okuma sınavına davet ettiğinden mi? İhtimali bir yerlere yazalım. Gitmenin gösterdikleri başka gitmeleri de doğuruyor ya...

Kaçışın dayanılmaz cazibesi

1919 yılında İstanbul'da dünyaya geldikten sonra önce Saint Joseph Lisesi'nde sonra da Paris ve Londra'da Siyasal Bilgiler ve Ekonomi okumasıyla mı açılmıştı

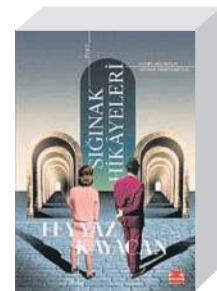
bu göçün yolu? Mümkündür. Bildiğimiz, yaş gereği, Londra'da İkinci Dünya Savaşı'nın farklı manalarıyla birçok ateşli sahnesini yaşadığı, ilerleyen zamanlarda da BBC'nin Türkçe yayınlar servisinde yıllar boyunca çalıştığı. Emekli olana kadar... *Siğnak Hikâyeleri* adlı kitabının yolu savaşın kendisinde bıraktığı izlerle döşenmiş görünüyor. Londra'da bir sığınakta bombaların ölümcül tehdidine rağmen hayata tutunmak isteyenlerin anlam arayışları... Kayacan anlattığı bu insanları bizzat tanıdığını söylüyor. Hiç şaşırıcı değil. Hakiki hikâyeler biraz da böyle kaleme alınmaz ve yeniden inşa edilmez mi zaten? Bu hikâyelerin içine biraz daha girdiğinizde savaşın da ötesinde bir varoluş meselesiyle karşılaşmanız da mümkündür tabii. Bu kitap 1962 yılında okuryuyla buluştu. Okura muzip ama bir o kadar da anlamlı oyunlar oynayan hikâyelerle daha sonra gelecekti.

İlk kitap mıydı bu? Değildi. Daha önce yayımlanmış iki şiir kitabı da vardı. Üstelik Fransızca yazılmışlardı! Çünkü o üç dilli bir yazar ve şairdi. Üçüncü şiir kitabı *Kaşık Havası*'ni 1976, dördüncüsü *Benim Örumceğim Başka*'yı da 1982'de Türkçe yazacaktı. Bunlara 1991 yılında İngiltere'de İngilizce yayımlanan bir başka şiir kitabı da eklenecekti. Üç dilde yazmak... Daha da doğrusu yazmaya cesaret etmek... Kaç kalem erbabının harcıdır bu?

Başka bir hikâye dünyası

Tüm bunlara rağmen bir hikâyecidir ama o bana sorarsanız. *Cehenemde Bir Yusuf, Gibiciler, Hiçoğlunun Serüvenleri*... Kitapların adları bile çarpıcı değil mi? Yüzü ve adı olmayan, kendisine kimlik arayan bir hikâyeye kahramanı... Üstelik bir şişeye hapsedilmiş...

Kimler çıkacak karşımıza? Bir Banka Müdürü, bir Sigorta Şirketi Müdürü... Hayatın içinde mümkün elbette, onlara rastlamamız. Ya Deliler Derneğinin Baş-Çiğlikçisi'ne? Ya Çöpçüler Genel Süpürgesi'ne? Feyyaz Kayacan'ın yazarlık derdi bu kadıyla sınırlı değildi ama. Onun hikâyeciliği bir dil ustalığıyla da bizi çarpar. Çünkü bildiği ve çok hâkim olduğu üç dil yeterli değildir onun için. Asıl dil, bu eserlere çok özel bir kimlik kazandıran dil, kendi dilini kendi kelimeleriyle kurmak mıydı yoksa? Yazdığı tek romana, *Çocuktaki Bahçe*'ye gelince... Gün görmüştüğü ve asaletle övünmekten başka bir tutunacak dal bulamayan, o baskıcı annenin çocuğu Feyzi'nin Talimhane Caddesi'ne bakan köşkün bahçesindeki mahkumiyeti neyi anlatıyordu acaba?

Hangi içine kapanışı? Hangi kaçışı? Uzaklara, çok uzaklara gitme arzusunun ve hayalimi? Eserler hayatın karanlıklarını gizler mi? Şöyle de sorabiliriz: Hayatın karanlıkları hangi eserleri doğurur?

Bir yazarı unutulmuşluktan kurtarmak

Feyyaz Kayacan edebiyatımızda çok önemli izler bıraktı. Silinmemesi gereken izler... Kendisini yakından tanımış bulunandan, son yıllarında karşı karşıya kaldığı yok sayılmanın içini çok acıttığını söylüyor. Acıtmaz mı? Hangi yazar, tüm yazdıklarının ardından, kendisini bir unutulmuşluk çukurunda görmek ister? Bu unutulmuşluğun hâlâ sürmesi benim de içimi acıtıyor. Şimdi kitaplarının yeniden yayımlanmaya başladığını görüyorum. Kim için? Ne için? Soruların cevabını hiç şüphe yok ki sahibi ve has okurlar verecektir. Size edebiyatın günceli yakalamak veya güncel gele yazmakla hiçbir alakası olmadığını söylemiş miydiniz? •

Patara'ya iki ayda 500 bin ziyaretçi

2020 yılı'nın Patara Yılı ilan edilmesi ile Akdeniz'in en önemli antik kentlerinden biri olan Işık ülkesi Likya Birliği'nin bu liman kentine ilginin artması hiç kuşkusuz beklenen bir şeydi. Bayram tatilinin de olduğu temmuz ayında Patara'yı 120 bin kişi ziyaret etti. Ağustos ayı sayısı da 105 bin civarında gerçekleşti. Giriş ücreti olmayan kum tepelerine ise, yıl bazında yapılan ziyaretin yarım milyonu bulduğu telaffuz ediliyor yörelin turizmci tarafından.

PINAR ÇELİKEL pmar@gazetecisijen.com

2020'ye adı verilen Patara'yı ziyaret edenlerin sayısı pandemiye rağmen iki ayda yarım milyona yaklaştı. Kazı başkanı Prof. Havva İşkan Işık ve ekibi kumulların altından bir mücevher çıkartıyor

olan Aziz Nikolaos da, gerçek bir Pataralıdır. Onun da kendisine atfedilen mucizelerinin bir kısmı, burada gerçekleşmiş olmalı" diyor Havva İşkan Işık.

Bu süreci, "Benim için, ülkemizin ve Akdeniz'in en önemli antik kentlerinden birinin yeniden doğuş hikayesidir bu. Kumulların altından ve muazzam bir bataklık içinden, onlarca yapıyı ortaya çıkardık, onardık" sözleriyle anlatıyor. Kazılar ilk başladığında bu coğrafyanın tarihi MÖ

(Patara'da MÖ 6. binyıl) ve Likya'nın kadim Anadolu kültürlerinin ayrılmaz bir parçası olduğu anlaşıldı. Likya tarihi ve kültürü yeniden yazıldı.

Elbette 2020 ve 2021 yılları bu yolda hatırlanacak, önemli yıllar olacak. Pandeminin en önemli iletişim mecrası sosyal ve görsel medya, Patara yıllarının tüm paydaşları tarafından son derece etkili kullanıldı; bu da Patara'nın her alanda tanınırlığına çok olumlu bir etki yaptı. Yıl sonuna kadar ziyaretçi sayılarının aynı çizgide sürmesi bekleniyor. •

OKUMA ÖNERİSİ

Likya ve Patara hakkında daha çok bilgi edinmek için Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık'tan çıkan *Lukka'dan Likya'ya Sarpedon ve Aziz Nikolaos'un Ülkesi* kitabına göz atabilirsiniz.

8. yüzyıla indiriliyordu ve Helen kültürünün etkisindeki bir bölge olarak tanımlanıyordu. Bugün gelinen noktada ise, artık Likya Uygurları MÖ 9'uncu binyıla kadar uzanan bir derinliğe ulaştı

İstanbul Modern Sinema yeni sezona Aşk Yeniden adlı programla giriyor. 16 Eylül'de başlayacak olan filmler 30 Eylül'e kadar müzenin internet sitesinden ücretsiz izlenebilir.

Bildik hikayeye yepyeni bir soluk

Birisi başroldeki Anthony Hopkins'e giden iki Oscar'lı *The Father* nihayet sinemalarda

Fransız tiyatrosunun en önemli yazarlarından Florian Zeller'in kendi oyunundan uyarlayıp yönettiği *The Father* (Baba) haftanın en iyi filmi. Yazdığı *Anne*, *Baba* ve *Oğul* adlı üç tiyatro oyunuyla büyük üne kavuşan Zeller, sırayı bozarak ikincisini sinemaya aktarmış. Üstelik bu oyunun ilk uyarlaması da değil bu. 2015'te Philippe Le Guay'ın yönettiği

MUAMMER BRAV

Floride adlı film yine oyundan perdeye aktarılmış ve başrolde Fransa'nın en iyi aktörlerinden Jean Rochefort oynamıştı. Aktörün de ölümünden önce oynadığı son filmi. Lakin kimsenin üzerinde etki bırakmadan unutulup gitti. Zeller bu uyarlamada mekanı Londra'ya taşımış ve İngilizce bir film çekmiş. Senaryoyu yazarken ünlü senarist Christopher Hampton'la iş birliği yapmış, başrolde de Anthony

Hopkins gibi bir başka ustayı yerleştirmiş. Sonuçta geçen yıl hem Hopkins'e hem de uyarlama senaryo dalında kendilerine birer Oscar ödülü getiren *Baba* ortaya çıkmış. Şimdi aynı ikili Zeller'in diğer oyunu *Oğul*'u (başrolde Hugh Jackman, Laura Dern ve yükselen yıldız Vanessa Kirby ile) perdeye uyarlıyor.

Ana karaktere dikkat

Baba aslında onlarca defa işlenmiş, hatta belki de kimilerini bıktırmış bir konuya sahip: Buna belirtileri gösteren bir baba ve

onunla ilgilenen kızının hikayesi (Ayrıca ayıp olacak ama Anthony Hopkins'in uzun süredir artık otomatige bağlanmış oyunculuğundan da sıkılmışım). Ama hem yönetmen, hem de Hopkins böyle düşünenleri utandırıyor. Bambaşka bir açıdan, yeni perspektifle "bunama" üzerinden müthiş taze bir hikaye anlatıyor. Üstelik bunu ana karakterinin üzerinden yapıyor. Sir Hopkins'in de sevdiği bir senaryo ve yönetmenle nasıl bir performansa imza atabildiğine bir kez daha şahitlik etmekten mutlu olacaksınız. •

Nezaket Erden ne izliyor, ne öneriyor?

Sevgili Arsız Ölüm oyunu sahnede ve *İnsanlar İkiye Ayrılır* filmi salonlarda devam eden Nezaket Erden bu haftaki konuğumuz, genç oyuncu yakında *İmkansız* dizisiyle FoxTv ekranında olacak

1-Sinemada en son hangi filmi izledin?

Biraz komik olacak ama *İnsanlar İkiye Ayrılır* filmi izledim. Onu saymazsak da *Çatlak* filmi izledim.

2-Peki dijital platformlarda?

En son *Better Call Saul* dizisini izledim. Film olarak da MUBI'de *Sweat* filmi izledim.

3-Merakla beklediğin film?

Nomadland'i beklemiştim. Filmin bütün tercihlerinin çok yalın olmasını sevdim. Frances McDormand'ın çabası bir şekilde çok şey anlatan oyunculuğu beni çok etkiliyor.

En çok izlenenler (10-12 Eylül)

FİLM	SEYİRCİ SAYISI
Shang-Chi ve On Halka Efs...	130 bin 964
Gerçek Kahraman	140 bin 692
Luka	92 bin 953
Paw Patrol Filmi	73 bin 962
Habis	24 bin 214
Sir-Ayet: Ölü Doğan	9 bin 402
<i>İnsanlar İkiye Ayrılır</i>	8 bin 006

BOX OFFICE TÜRKİYE

HAFTANIN YENİ FİMLERİ

Ölümcül Labirent: Şampiyonlar Turnuvası Amacı Olmayan Grup, **Azubel**, Patron Bebek

2: Aile Şirketi, **Belalı Karakol**, Kimetsu Orkestrası Konseri, **Karanlıktaki Çığlık**, Elmalar

BBC DEN MUTLAKA KÜTÜPHANENİZDE OLMASI GEREKEN BİR SERİ

innomag past&future dergileri

Salgınlar, Hastahklar, Aşlar, İlaçlar

TIBBIN MERAK EDİLEN TARİHİ

PAST & FUTURE

ASTRONOMİ TARİHİNİN ÖZETİ

ROMA İCATLARI

DERGİLERİ

10 BİLİM VE TEKNOLOJİ TARİHİNDE KÜRESEL

10% NESNEDE BİLİMİN TARİHİ

5 DAKİKADA HER ŞEY

Ağrı - Ateşli silahlar - Bakteri - Baş ağrısı - Bira - Bombalar - Dalmak - Dil - Ebola - Esrar - Göğüsler - İçme suyu - İnkalar - Kahve - Kan - Karıncalar - Koklamak - Kölelik - Nötrinolar

Ornitorenk - Para - Plasebolar - Radyasyon - Seri katiller - Ses - Sıcaklık - Solaklık - Şarap - Ter - Titanik - Tuvaletler - Tuz - Uçak Kazaları - Uzay Yolu - Volkanlar - Zaman - Zehir

KIJK SPECIAL

ISSN 2757-539X

innomag

KKTC FİYATI: 28 TL

9 772757 539003

5 DAKİKADA HER ŞEY

Ağrı - Ateşli silahlar
Bakteri - Baş ağrısı
Bira - Bombalar -
Dalmak - Dil - Ebola
Esrar - Göğüsler -
İçme suyu - İnkalar
Kahve - Kan -
Karıncalar - Koklamak
Kölelik - Nötrinolar
Ornitorenk - Para -
Plasebolar -
Radyasyon - Seri
katiller - Ses - Sıcaklık
Solaklık - Şarap - Ter
Titanik - Tuvaletler -
Tuz - Uçak Kazaları -
Uzay Yolu - Volkanlar
Zaman - Zehir

innomag.com.tr

İstanbul Devlet Opera ve Balesi bünyesindeki Modern Dans Topluluğu İstanbul projesi Yeni Hayat modern dans gösterimiyle 22 Eylül 20.00'de Beşiktaş Belediyesi Süleyman Seba Kültür Merkezi'nde.

Kaos... Dram... Kahkaha...

Asın bayrakları! Reytinq rekordmeni *The Real Housewives* zinciri Netflix'e geldi

BİNNAZ SAKTANBER

Son 15 yıldır hiç aksatmadan yaptığınız ne var? Spor? Meditasyon? Çocuk bakmak? İşe gitmek? Ben 15 yıldır *Real Housewives* izliyorum. Ya da şöyle diyeyim: *Real Housewives* izlemek bir kariyer olsaydı çoktan CEO'su olmuştum, çocuk olsa liseye yollamıştım. Yayın hayatına 2006 yılında *Real Housewives of Orange County* ile başlayan ve o günden bugüne orijinal Amerikan versiyonlarının yanı sıra Kenya'dan Yunanistan'a binbir coğrafyaya uyarlanan ve milyonlar *Housewives*-kolik eden ikonik şov *The Real Housewives*, nihayet Netflix'te. Belki hatırlayanlar olur: 2018'de *Sosyetik Ev Kadınları* adında yerli bir uyarlaması da Kanal D'de yayınlanmıştı, ama uzun ömürlü olmadı. Hayatında

hiç *Real Housewives* izlememiş birine bu koca evreni anlatmak zor. Ama programın formülü kısaca şöyle: Bir şehir, orada yaşayan birbiriyle ahabp altı-yedi zengin kadının gündelik hayatları ve birbirleriyle olan ilişkileri. Yani kaos-dram-kahkaha.

Kaçırılmayacak bölümler

Netflix zincirinin üç temsilcisini seçmiş külliyata başlangıç için: New York, Atlanta ve Beverly Hills. Harika seçimler. New York'u izleyecekleri şunlar bekliyor: "Parayla klas satın alınmaz" diye şarkı söyleyen bir kontes, beş parasızlıktan dolar milyarderliğine tırmanan bir şef ve dünyanın en komik sinir krizi... *Güneş, Kum ve Psikoz* bölümünü kaçırmayın. Atlanta'yı seçenleri peruk çekmeli kavgalar, kocası hapse giren bir cenaze evi sahibi ve dünyanın en iyi laf çarpan insanı

Ne yaparsanız yapın, diziyi sizinle birlikte izleyecek bir arkadaş edinin. Çünkü ilk bölümden sonra kendinizi bir tren kazası izlemiş gibi hissedecek ve olup biteni anlatacak birini isteyeceksiniz.

Nene Leakes bekliyor. *Don't be Tardy For the Party* şarkısını dinlemeden geçmeyin. Serinin en şaşaalı üyesi Beverly Hills'de ise Gıgı ve Bella Hadid'in ilk modelik günleri ve aneleri Yolanda, Paris Hilton'un her dakika kavga eden teyzeleri Kyle ile Kim ve Joan Collins'in gerçek hayat versiyonu Lisa Vanderpump var. Lisa'nın önünde kuğular yüzen

pembe sarayını kaçırmayın.

Real Housewives bir modern zamanlar operası aslında. Onu ister pop kültüre yön veren eğlenceli bir fenomen olarak izleyip gifleri ve özlü sözleriyle makarasını yapın; ister Amerika'da sınıfsal ayrımcılık ve ekonomik bariyerler hakkında bir sosyoloji dersi olarak okuyun; isterseniz de *Succession* ve *The White Lotus* gibi prestij televizyonu örneklerinden çok önce, berbat davranan zenginleri ekrana taşıyan bir öncü tür olarak takdir edin. Ama ne yaparsanız yapın, *The Real Housewives*'ı sizinle birlikte izleyecek bir arkadaş edinin. Çünkü ilk bölüm biter bitmez kendinizi bir tren kazasını izlemiş gibi hissedecek ve olup biteni anlatacak birini isteyeceksiniz. Kulübe hoş geldiniz, artık siz de bir *Housewives*-koliksinsiz. •

Kraliçe, Downton Abbey malikanesinde

Cravley Ailesi ile geçen altı sezonun ardından, *Downton Abbey*'nin 2019 yapımı filmi de Netflix Türkiye kütüphanesinde yerini alıyor. 20 Eylül tarihinde Netflix'te izlenebilir olacak yapım, altı sezonluk dizi ne vaat ettiyse onu vaat ediyor. Kraliçenin ziyaretine hazırlanan malikane aynı tempo, aynı tat ve aynı Maggie Smith. Hugh Bonneville, Elizabeth McGovern ve dahasının da yer aldığı film kostüm tasarımlarıyla da birçok ödüle aday oldu. Tıpkı dizinin kendisi gibi. Üstelik 2022'de yayınlanacak yeni filme de az kalmışken izlemek oldukça keyifli olabilir.

Soğuk içe doğru bir yolculuk

William Defoe, size tek başına film izletebilecek bir oyuncu mu? Birçok kişi için öyle olabilir. Usta aktörün başrolünde oynadığı 2019 yapımı *Siberia* beIN Connect kütüphanesinde yerini aldı. Tam dört kere Oscar'a aday olan Defoe, filmde Sibirya'da tek başına bir hayat süren bir adamı canlandırıyor. Yönetmen koltuğunda, son dönemde belgeselleriyle ön plana çıkan ve Defoe ile altıncı kez iş birliği yapan Abel Ferrara var. Film, pandemiden hemen önceki Berlin Film Festivali'nde uluslararası yarışma bölümündeydi.

Müzikaller zorbalığa karşı

Son dönemdeki müzikal film ve diziler değişen dünyayı reddedenlere bir cevap niteliğinde. Yeni *Sindirella* da güçlü kadın imajıyla modernize edilmiş

Ergenlikte müzikle kurulan bağ, diğer her yaştan daha özel ve farklı oluyor. Dertlerini, özlem ve hayallerini müzik vasıtasıyla anlatan ya da düşünen bir yaş aralığı bu. Dolayısıyla bazı dizi ve filmler onlara yaklaşmak için hiçbir zaman popülerliğini kaybetmeyen müzikal türünü kullanırlar. Özellikle Netflix, gençlik dizilerinde müzik kullanımına ve müzikal türüne çok önem vermekte. Prime Video'nun yeni *Sindirella* müzikalinin yanına Netflix'te izlenebilecek birkaç müzikal diziyi de ekledik.

Sindirella / Cinderella, 10+

Dünyanın en çok işlenen masallarından *Sindirella* bir kez daha, bu

sefer dinamik bir müzikal olarak *Pitch Perfect*'in yönetmeni Kay Cannon tarafından uyarlanmış.

BURAK GÖRAL

Popüler şarkıcı Camila Cabello'nun canlandırdığı *Sindirella*, günümüzün güçlü kadın temsilcilerinden birini sunuyor. Bildiğimiz hikaye bazı sivri oymalar ve imalarla modernize edilmiş. Pierce Brosnan ve Minnie Driver da kadroda. Prime Video 7+ vermiş ama bazı şakalar ve imalar küçük çocukla-

ra anlaşılmaz gelecektir. (Prime Video)

Go! Bu Hayat Senin / Go! Live Your Life, 10+

Arjantin yapımı bu müzikal dizi gençlerin özgüven meselesine yoğunlaşan hareketli, renkli, cıvıl cıvıl bir yapım. Annesiyle yaşayan Mia, yetenekli bir dansçı ve şarkıcıdır. Lüks bir yatılı okul olan Saint Mary'den burs kazanmıştır. Ancak bu okulda maddi imkanları daha yüksek olan ailelerin çocuklarının arasında biraz bocalar. Özellikle de okulun en popüler kızlarından biri ve müdürün kızı olan Lupe ile çok atışır. Mia'nın varoluş mücadelesi verdiği alan acımasız bir lise ortamıdır... (Netflix)

Glee, 15+

Özellikle liselerde çoğunluğun sürüden ayrı olan gençlere yaptıkları akran zorbalığı üzerinden üretilen harika bir gençlik dizisidir *Glee*. Çeşitli cinsel yönelimlere, engellilere, farklı ırktakilere, zekası değişik çalışanlara ve şarkı söylemek isteyen çocuklara yapılan zorbalıklara bazen neşeli bazen de melankolik, müzikal bir cevaptır. Hâlâ türünün en iyilerinden

birdir. Ama hayli flörtöz ve bazı sivriliklere sahip olduğunu da hatırlatmakta fayda var. (Netflix)

Julie ve Hayaletler / Julie and the Phantoms, 13+

1995 yılında, liseli üç genç kurdukları rock grubuyla önemli bir konsere çıkmadan hemen önce yedikleri sosslü sandviçler yüzünden zehirlenerek ölür. Günümüzde annesini yeni kaybetmiş, babası ve erkek kardeşiyle yaşayan Julie annesinin eşyaları içinde bulunduğu CD'yi dinleyince üç gencin hayaleti Julie'nin karşısında belirir. Hayalet çocuklar için bahanesi tabii; ayrımcılığa, zorbalığa karşı duran müzikal bir gençlik dizisi daha... (Netflix) •

Babadır, deler dağları

Soğuk havalar kendini hissettirmeye başlamışken biraz "kar" içeren bir film izlemek ister misiniz? Netflix'in son orijinal yapımlarından *Father Moves Mountains*, orijinal adıyla *Tata muta muntii* 17 Eylül'de gösterime girdi. Oğlu karla kaplı bir dağ yürüyüşünde kaybolan bir istihbarat yetkilisinin, kariyerini bile riske atarak onu bulmaya çalışmasının hikayesinin başrolünde Romanya'nın ünlü aktörlerinden Adrian Titieni yer alıyor. İnatla arama ekibine katılan Mircea'nın bütün endişesinin yanında bir de dağ ile mücadelesini izlemek biraz gerilimli olabilir.

Da Vinci'den devam

Dan Brown'a ve kafa karıştırıcı hikayelerine tutkun musunuz? Ashley Zukerman'ın başrolde oynadığı, sevilen simgebilim uzmanı Robert Langdon'un gizemli maceralarının anlatıldığı dizi, ABD'den 24 saat sonra, 17 Eylül'den itibaren beIN Connect'te. Karakteri daha önce Tom Hanks *The Da Vinci Code* ve devam filmlerinde canlandırmıştı. MEHMET DİNLER

Sakıp Sabancı Müzesi terasında Müzede Suare kapsamında Ümit Ünal'ın yönetmenliğini yaptığı 2005 tarihli Anlat İstanbul 18 Eylül 20.00'de gösteriliyor.

DEFNE AKMAN

defnetihanin@gmail.com

Sex Education üçüncü sezonuyla geldi. Üstelik tam da beklediğimiz gibi açık saçık, dürüst ve heyecan verici. İlk sezonu 2019'da Netflix'te yayınlanan İngiliz dizisi, cinsellik konusundaki yenilikçi ve kucaklayıcı yaklaşımıyla ekranda çok özel bir yere sahip. Cinsellik hakkında konuşulması kolay bir konu değil. Bunu hem seksi hem eğlenceli hem de ilginç kılmak ise daha da zor. İşte Sex Education tüm bunları gerçekçi ve dürüst kalarak başarabiliyor.

Yalnız gençlere değil

Moordale Lisesi'ndeki öğrencilerin cinselliği, ilişkileri ve kendilerini keşfetmesini anlatan dizide, olaylar Otis (Asa Butterfield) adında içine kapanık bir lise öğrencisinin çevresinde geçiyor. Otis'in annesi Jean (Gillian Anderson) ise seks terapisti. Otis, annesinin bilgilerinin işe yaradığı fark ediyor ve okulun asi kızı Maeve (Emma Mackey) ile birlikte öğrencilerin cinsellikle ilgili dertlerini paylaşabilecekleri gizli bir danışmanlık ofisi kuruyorlar. Maeve işlerin finansal tarafıyla ilgilenirken, Otis arkadaşlarına öğütler veriyor. Hikayenin ana hatları böyle

öğrenebileceğiz. Otis popüler kız Ruby ile çıkıyor. Otis'in en yakın arkadaşı Eric (Ncuti Gatwa) eskiden ona zorbalık yapan Adam (Connor Swindells) ile yeni ve karmaşık bir ilişki içinde. Aimee (Aimee Lou Wood) ise yaşadığı cinsel saldırının ardından bedenini kabul etmekle ilgili dertler yaşıyor. Girls'den hatırlayacağınız Jemima Kirke, gençleri doğru yola getirmeye kararlı yeni okul müdürü Hope Haddon rolünde. Dr. Jean Milburn ise bu sezon hamileliğinin yanı sıra Jakob (Mikael Persbrandt) ile gerilimli ilişkisiyle uğraşıyor.

Adam'ın yolculuğu

Laurie Nunn'ın yaratıcısı olduğu dizi, herkesin bağ kurabileceği hikayeleri kahramanların geçmişleriyle de birleştirerek tatlılıkla aktarmayı başarıyor. Bunu yaparken de ne yüzyüsel oluyor ne de seyirciyi bombardımana tutuyor. Karakter gelişimine ise önem veriyor. Örneğin ilk bölümde tam bir zorba olarak izlediğimiz Adam'ın bir gün Eric'e olan duygularını itiraf edeceğini kim tahmin edebilirdi? Adam'ın yolculuğu bu sezon izlemesi en keyifli hikayelerden biri olacak.

Seks, ilişkiler ve genel olarak hayat akıl karıştırıcı. Üstelik bu dertler ve özgüven sorunları insan olgunlaştıkça da sona ermiyor. Sex Education doğru insanlarla birlikte bulunduğu, taraflar birbirini anladığında bu karşılığın nasıl daha iyi idare edilip büyüleyici deneyimlere yol açabileceğini anlatıyor. Yeni sezon yine güldürecek, ağlatacak ve sekiz bölümün sonunda "keşke bitmeseydi" dedirecek. •

Eğitim şart!

Sex Education'ın bugüne kadarki en açık saçık ve heyecan verici sezonu

olmakla birlikte, her şey bundan ibaret değil. Dizi yalnızca genç yetişkinlere yönelik değil üstelik. Hatta kimi zaman izlerken insan bu dizinin temelinde lise öğrencilerinin etrafında döndüğünü unutup, yetişkinleri izlediğini sanıyor.

Diziyi yalnızca içinde seks geçtiği için izlemek isteyen-

lere gelince, evet seks dizide kesinlikle bol miktarda var. Mastürbasyon, fetişler, açık saçık konuşmalar, türlü deneyimler... Aklınıza ne gelirse. Sex Education bunları göstermekten utanmayan bir dizi. Ama yeni bir deneyim yaşarken insanın kendini ne denli acemi ve tedirgin hissedebileceğine değinerek de

anlatıyor her şeyi.

Genç insanların hayatta yönlerini nasıl çizdiklerini gösteren dizi hangi ırk, cinsiyet, sosyo-ekonomik statü, cinsel yönelimden ya da yaştan olursanız olun, herkesi yakalayabilecek unsurlara sahip. Platonik aşklara da en az romantik ve cinsel ilişkilere olduğu kadar özenle yaklaşıyor.

Eşcinsellik, farklı ırkların ilişki kurmasına yer vermesi, ötekilerini nasıl çizdiklerini gösteren dizi hangi ırk, cinsiyet, sosyo-ekonomik statü, cinsel yönelimden ya da yaştan olursanız olun, herkesi yakalayabilecek unsurlara sahip. Platonik aşklara da en az romantik ve cinsel ilişkilere olduğu kadar özenle yaklaşıyor.

Üçüncü sezonda Otis ve Maeve'in yanı sıra diğer karakterlerin her birine ne olduğunu

Yeni bilgi garanti!

BluTV'deki BOOM by İbrahim Selim'in özü aynı, formatı biraz değişti

BURAK KURU
buribaker@gmail.com

İlk sezonunu tamamlayan BOOM by İbrahim Selim, 3 Eylül'de formatı biraz değişerek yeni sezonuna başladı. Her bölümünde pek konuşulmayan konuları ele alacak olan program, ansiklopedi ve arama motorlarına başvuruyu eylem dışı bırakma iddiası taşıyor.

Diyeelim ki izleyici olarak geziniyorum BluTV'de ve BOOM'u gördüm. Neden seyrediyim?

Benim için seyretmeyin sadece. Muhtemelen ilginizi çekecek bir konu olacaktır ve daha önce karşılaşmadığımız bilgi bulacaksınız. O yüzden seyretmenizde fayda var. Sıkılırsanız kapatırsınız, zaten BluTV'nin içindedir ve hoşunuza daha çok gidecek başka bir içerik bulabilirsiniz. Ama BOOM'u izlerken büyük ihtimalle eğlenirsiniz.

Sınırimiz yok

BOOM için "Kontrolsüz" tanımını yapıyorsunuz. Bu programdaki buluşmalarda gerçekten ucu nereye gidecek diye düşünmeden mi yola çıkıyorsunuz?

Konukla herhangi bir sınırimiz yok. Konuyu ko-

İbrahim Selim'le Ferhan Şensoy'un aramızdan ayrıldığı günde konuştuk. "Çok sevdiğimiz hayran olduğumuz insanlar ölmeyecek gibi gelir ya Ferhan Şensoy da onlardan biriydi" diyerek anlattı üzüntüsünü

nuktan bağımsız ele alıyoruz. Her konuyla ilgili 12 bölümümüz var, 12 bölümde de 12 konuk var. Her programımızın bir konusu var. Her konu için de bütün sorulara konuklardan cevap aldık. Mesela konuklardan biri intikam. İntikam fikrini 25 dakikada anlatmak çok zor ama bunu merak ettirip kaynaklara yönlendirmek mümkün olabilir. İçeriğimizi böyle hazırladık.

İlk sezonla ikinci sezon arasında ne değişti?

İlk sezonda, işlediğimiz konuya konuyu dahil etmekle uğraştık. O konuyu köşeye sıkıştırıyormuşuz gibi oldu. Şimdi konuyu konuk olarak görmeye çalışıyoruz. Ayrıca konuyu daha kısa ve öz anlatmaya, daha dikkat çekici yerlerini toparlamaya çalıştık. Merak unsurunu yaratıp gerisini izleyene bıraktık. Bir de programın içindeki bölümleri daha belirgin hale getirdik. İlk sezondan daha dinamik oldu.

Sizin için sırada ne var?

Biz hep çalışıyoruz bir şeyler üzerine. Şimdi kısa format bir dizi üzerine çalışıyoruz. Bu üretim hali hoşuma gidiyor benim. Birlikte çalıştığım arkadaşlarımda da heyecanımı hep yukarıda tutan bir şey bu. BOOM'un dışında İbrahim Selim'le Bu Gece var, bir markayla aynı bir video serisi var. •

YALNIZ DEĞİLSİNİZ, DESTEK VAR!
yaşantıları

DESTEK
MEDYA
GRUBU

"İyi ki vazgeçtim ben bugün. Bak, söyledikçe nasıl rahatlıyorum. Vaz-geç-tim. Olmayanla bitmeyen kavgamdan, olanı kaybetme korkumdan, sürekli oldurma kaygımdan vazgeçtim."

Türkiye'deki tüm kitaplara ulaşmanın en hızlı yolu www.destekdukkani.com

www.destekdukkani.com

facebook.com/DestekYayinevi

twitter.com/destekyayinlari

instagram.com/destekyayinlari

28. Aspandos Opera Bale Festivali, Gala Konseri ile kapanıyor. Aspandos Antik Tiyatrosu'ndaki konser, 23 Eylül 21.00'de.

Fransa'dan, dizilerden, Netflix'ten

Elçin Yahşi Öneriyor

elcinyahsi@gazeteoksijen.com

İnsanlık için küçük ama vaktini ekran başında geçirenler için büyük bir adım olan SeriesMania festivalinden haberlere devam

Geçen hafta bahsetmiştim dizi sektörünün en büyük festivali SeriesMania'dan. Beş jürinin 13 ödül verdiği festivalde biz de beş ayrı ülkeden gelen, film

ve televizyon alanından gazeteciler olarak Fransız dizilerini değerlendirip dört kategoride ödül verdik: En iyi dizi, en iyi kadın oyuncu, en iyi erkek oyuncu ve en iyi müzik kullanımı. Zorlandığımız tek bir kategori vardı: Erkek oyuncu. Çünkü biri hariç, izlediğimiz dizilerde erkek karakterler resmen figüran düzeyindeydi.

Uluslararası yarışma ve panorama bölümlerinde de durum pek farklı değilmiş. O zaman şu sonuçları varabiliriz rahatlıkla: Güçlü, güçlü, kahraman, anti-kahraman... Ekranı kadınların yükseldiği bir dönemdeyiz artık. Üstelik hem kamera önünde hem de arkasında.

Gencecik kızlar

Bizim jürinin en iyi Fransız dizisi olarak seçtiği *Jeune @Golie* de bir 'kadın eseri': 26 yaşındaki genç bir kadının, Agnes Hurstel'in kaleminden çıkmış, kendisi aynı zamanda başrolde (47 yaşında 'çooook yaşlı' bir adamla sevgili olan, üstüne de adamın küçük kızıyla anlaşmak zorunda olan hem de tüm bunları stand-up

Hamlet ekibi, festivale tahsis edilmiş olan Ticaret Odası binasının girişinde.

Festival için çekilen bu 'dramatik' fotoğrafta yer alan jüri üyelerinin Oksijen'in dijital platformlara ayırdığı yeri epey kışkırdığını belirtmeliyim.

gösterisine malzeme yapan genç kadın rolünde yani). Dizinin yönetmeni, 34 yaşındaki Fanny Sidney'e gelince, onu da *Call My Agent*'taki

Büyükada'daki Hamlet

Ödül töreninden sonra otele gelince *Premiere* dergisini karıştırırken bir baktım *SeriesMania*'daki Fransız dizileri arasında bizim seçtiğimizi öne çıkarıp, kızlarla röportaj yayımlamışlar. E haklılar, yarışmadaki dizilerin içinde en sıcak, komik, her yaşa uygun olanı buydu sahiden de. Belli mi olur, belki bizim platformların birinde de izleriz yakında.

Yarışmadaki dizimiz *Hamlet*'i

ekim ayında GAIN'de izleyeceğiz. Venedik'ten ödüllü *Sivas* filminin genç yönetmeni Kaan Müjdec'i'nin modern *Hamlet* uyarlaması, *Büyükada*'daki 'fayton krallığı' üzerinden yola çıkıyor ve Erdal Beşikçi-oğlu, Elit İşcan, Hatice Aslan, Ahmet Rifat Şungar, Çiğdem Selışık Onat, Şebnem Bozoklu, Cihat Tamer, Serdar Orçin, Mustafa Alabora gibi 'yıldızlar takımı' diyebileceğimiz bir kadrosu var.

Netflix ve Cannes uyumsuzluğu

Konu platformlara gelince Netflix'i es geçmek mümkün değil tabii, Cannes ve Netflix arasındaki 'kan davasını', Cannes'ın Netflix'e neden bu kadar mesafeli olduğunu şimdiki *SeriesMania*'da olan, yıllarca Cannes festivalinde de görev almış birine sordum ayaküstü, adam dedi ki: "Netflix, Cannes'ı kullanmak

Jeune @ Golrie'nin yazarı ve başrol oyuncusu (solda) ile yönetmeni.

istiyor ama Cannes'ın Netflix'e ihtiyacı yok". Fransızlar açısından mantıklı geldi bana doğrusu. Netflix yanlış mı yapıyor, o tartışılır, ayrı.

Venedik'ten Netflix'e

Bu arada, geçtiğimiz hafta sonu sona eren Venedik Film Festivali'nde yarışmalı bölümde yer alan üç Netflix yapımına, dört önemli ödül geldi.

Daha önce özel gösterim, festival gösterimi vs. olursa ne ala, ama olmazsa da bu üç filmi aralık ayında Netflix'te izleyebileceğiz. Filmler ve ödülleri şöyle: Paolo Sorrentino'dan *The Hand of God* (Gümüş Aslan ve en iyi genç oyuncu), Jane Campion'dan *The Power of the Dog* (En iyi yönetmen) ve oyuncu Maggie Gyllenhaal'un yazıp yönettiği ilk filmi, bir Elena Ferrante uyarlaması olan *The Lost Daughter* (En iyi senaryo).

PLATFORMLAR SONBAHARI YENİ YAPIMLAR VE PROJELERLE KARŞILIYOR

MUBİ YENİLER

Yılmaz Güney'in yönetmen olarak imzasının belirginleştiği döneme odaklanan "Devrimci Sinema" başlıklı özel gösterim, son üç filmle tamamlanıyor

Ağıt: Bu kez Çirkin Kral'ın yanında Bilal İnci ve Hayati Hamzaoğlu var. Dağdaki bir kaçakçının hikayesini anlatan film western'leri de örnek alıyor. Anadolu'nun acımasız doğasında, daha da acımasız bir hayatın içindeki Çobanoğlu'nun öyküsü etkileyici.

Endişe: Çukurova'yı mevsimlik işçilerin gözünden anlatan *Endişe*, feodal geleneklerden kapitalist üretim biçimlerine geçişin sancılarını resmediyor. Yılmaz Güney'in başlayıp Şerif Gören'in tamamladığı bu toplumsal gerçekçi klasik, işçiler için sendikalaşma dışında bir kurtuluş olmadığını vurgu yapıyor. Erkan Yücel ve Kamran Usluer şahane!

Sürü: Gerçek bir başyapıt. Yılmaz Güney'in kaleminden çıkan bir aşiret hikayesi ve başrollerde Tuncel Kurtiz, Tarık Akan, Melike Demirağ. Toplumsal gerçekçi olmasının yanında bir baba-oğul hikayesini ince detaylarıyla anlatması da çok özel. 19 Eylül'de platformda olacak.

Ve Sonra Dans Ettik: 2019 yapımı İsveç ve Gürcistan ortak yapımı film, yönetmeni Leván Akın'ın adını tüm dünyaya ezberletmişti. Muhafazakar bir halk dansları topluluğun içindeki LGBT+ ilişki ihtimali, bir gencin kendini yavaş yavaş keşfetme hikayesi ve ritmi yükselten dans sahneleriyi çok etkileyici.

Maria by Callas: Efsanevi sopranonun çalkantılı yaşamını ve müzik serüvenini kendi ağzından dinlemek mi? Ölümünden yıllar sonra bir müzik efsanesinin hayatını ve özel anlarını öğrenme fikri son derece etkileyici. Yönetmenin de Callas'ın hayranı olması filmi izlemeye olan hevesimizi arttırıyor.

NETFLIX YENİLER

Platformun her hafta yayınladığı yenilerin hızına yetişmek çok zor. Bu hafta da hem eskiler hem de yepyeniler kütüphanede yerlerini aldı

Book Club: 2018'de vizyona giren romantik komedi, 40 yılı aşkın süredir devam eden bir kitap kulübündeki dört kadının okumak için *Fifty Shades of Grey*'i seçmesiyle hayatlarında oluşan değişiklikleri anlatıyor. Kadro da yıldızlar geçidi gibi: Diane Keaton, Jane Fonda, Candice Bergen, Mary Steenburgen...

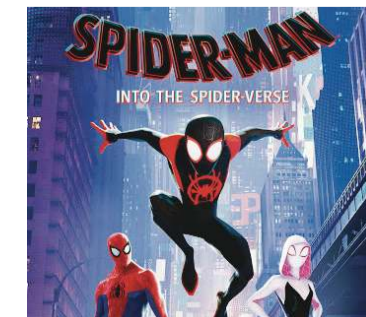
Kate: İşini bitirmek için çok kısa bir zamanı olan ajanların heyecanlı hikayelerini sever misiniz? Tokyo'da çalışan muhteşem ve acımasız bir suçkar, son yaptığı işte zehirlenir. Ölmeden önce bunu yapamı bulmak ve intikamını almak içinse sadece 24 saati var. Zamanla yarışan bir hikaye, bolca da aksiyon ve kan.

Lucifer: Hem Türkiye'de hem de tüm dünyada uzun süredir Netflix'in en çok ilgi çeken dizilerinden olan *Lucifer*, altıncı ve final sezonuyla geldi. *Lucifer Morningstar* ve Dedektif Chloe birçok badire atlatarak -ki bunlardan biri dizinin iptal edilmesiydi- son sezona ulaştı. Bakalım bozmadan final yapabilmişler mi?

Schumacher: Formula 1 tarihinin efsanelerinden, beş kere şampiyon olan Michael Schumacher geçirdiği bir kazadan dolayı 2013'ten beri komada. Birçokları tarafından pistlerin gördüğü en büyük yarışçı olarak nitelendirilen Alman pilotun hikayesi tanıkların ağzından anlatılıyor. Gerçi onun korkusuzluğunu ne kadar iyi anlatabilirler ki?

Spiderman into the Spiderverse Belki de yapılmış en iyi çizgi roman uyarlaması. Örümcek Adam'ın, boyutlar arasında gezerek kendisinin ve düşmanlarının birçok formuyla karşılaşmasını anlatan hikaye, bu sene yeni çıkacak Örümcek Adam filmine ilham kaynağı. Üstelik Oscar ödülü bile var.

BEIN CONNECT YENİLER

Yerli özel yapımlara giderek daha çok yer veren platformda yeniler arasında üçüncü sezonuyla bir özel yapım ve ilk film gösterimleri var

Aile Şirketi: İlk iki sezonuyla oldukça beğenilen sarkastik komedi dizisi, üçüncü sezona da hızlı bir giriş yaptı. Tamamen zıt karakterlerdeki iki kardeşin bir turizm şirketini beraber yönetmek zorunda kalacaklarını anlatan hikayenin kadrosu da şöyle: Emrah Karan, Özlem Öçalmas, Eslem Akar, Can Sipahi, Cihan Durmaz ve usta oyuncu Müfit Kayacan...

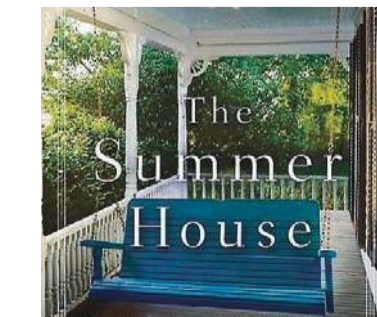
Surge: Sıradan bir insan kendini ne kadar kaybedebilir? *Surge* bu sorunun cevabını arıyor. Sakin ve ağırbaşlı bir güvenlik görevlisi olan, evi ve işi arasında bir yaşam süren Joseph'in, doğum gününün umursanmaması üzerine bir kırılma yaşaması ve değişik bir yolculuğa çıkmasının hikayesini izlemek gerilim severlerin hoşuna gidebilir.

The Birthday Cake: İlginç mafya gelenekleri birçok hikayeye ilham olabiliyor. Babasının ölümünün 10'uncu yılında, mafya üyesi amcasının evindeki anma törenine pasta getirmekle görevli Giovanni'nin gecenin başında yaşadıklarıyla değişen hikayesi de bunlardan biri. Ewan McGregor, Val Kilmer, Aldis Hodge ve dahası ile...

Let Him Go: Başrolündeki Kevin Costner bile izlemek için bir sebep olabilir. Thomas Bezucha'nın filmi, oğullarını kaybetmelerinin ardından torunlarını ailelerine katmaya çalışan bir çiftin yaşamına odaklanıyor. Aileleri uğruna savaşmak, gerçekten savaşmak zorunda kalan yaşlı bir karı-kocanın hikayesi, bir aşkını ayırmaya geçecek.

The Summer House: Fransa sine-masından ve ailelerin bir araya gelip uzun uzun tartıştığı filmlerinden hoşlanıyor musunuz? Evinizin evetse, ailesinin yazlık tatil tatil giden Anna'nın, kocaman ailesinin tüm sırlarının ortaya döklüldüğü garip bir tatilde uğraşmasının hikayesi tam size göre. **DERLEYEN: MEHMET DİNER**

Doğu ve Batı sanat anlayışlarını bir araya getiren Dolapdere Big Gang 20 Eylül 20.00'de CSO Ada Ankara'da.

Succession için gün sayıyoruz

Müziği çalınca entrika planlamaya başladığımız *Succession*'ın üçüncü sezon yayın günü belli oldu. ABD 17 Ekim'de, biz ise ertesi gün ekran başındayız

BURAK KURU
buribaker@gmail.com

Waystar RoyCo adlı medya imparatorluğunu sıfırdan inşa eden Logan Roy ve ailesinin entrika dolu hikâyesi *Succession* yayınlanır yayılmaz en sansasyonel diziler arasına girer.

Hikayeyi bilmeyenler için bir hızlandırılmış giriş yapalım: Koltuğunu devretmeye hazırlanan büyük patron, türlü türlü arızalara sahip çocukları Kendall, Roman ve Siobhan arasında süregelen 'taht planlarını' hareketlendirir. Yaşlı kurt önce kararından vazgeçer ve velihaht olarak üçüncü eşini gösterir. Sonrasında felç geçirir ve durum iyice belirsiz hale gelir. Taht kavgasından, şirketi kurtarma derdine düşülür.

Kolay kolay başka dizide denk gelmeyeceğiniz ruh dalgalanmalarının sadece ilk bölümde geçen kısmı böyle.

En popülerleri *Peep Show* olan komedi yapımlarını yaratıcısı olarak bilinen Jesse Armstrong'un elinden çıkan *Succession*, yayın-

landığı andan itibaren artan bir ilgi gördü. Brian Cox'un şahane bir performansla canlandırdığı Logan Roy karakterini merkeze alan "Hangi aileyi anlatıyor?" sorusu da diziyi ilgilenecek çok konuşulan konuyu oluşturdu.

Dizinin yaratıcısı Jesse Armstrong, *Succession*'ın çekilmesi için harekete geçilmeden 10 yıl önce global medya devi Rupert Murdoch'a dair bir senaryo kaleme almıştı. Proje o dönemde hayata geçmedi ama onun, *Succession*'ı yapacak kişi olarak seçilmesini sağladı. Dizinin böyle büyük bir fenomene dönüşmesinin ardından, artık o eski senaryonun çekilme olasılığı da kalmadı haliyle. Ama bu durum *Succession*'da Murdoch ailesinin izi olduğu şüphesini ortadan kaldırmıyor.

Murdoch muamması

Dizideki Murdoch şüphesinin bir halkası da Rupert Murdoch'un üçüncü eşinin Çinli, dizideki karakter Logan Roy'un üçüncü eşinin Lübnanlı olması... Ve tabii ikisinde de gördüğümüz velihaht adayları... Ama Armstrong diziyi yazarken Redstone

ailesi (Sumner Redstone), Hearst ailesi (William Randolph Hearst), John Malone, Robert Fitz, Rupert Murdoch, Breitbart'ı kuran Robert ve Rebekah Mercer gibi çok sayıda gerçek hayat medya devini düşündüklerini anlatıyor ve ekliyor: "Murdoch'lar hakkında olmaması, o aile hakkında her şeyi okuyup sindirmediklerimiz anlamına gelmiyor. Aynı zamanda Disney'de, AT&T'de, Warner ve Sinclair Grup'ta olan biten hakkında her şeyi de okuduk. Bu bir araştırma ağırlıklı dizi. Medya, kültür ve siyasetteki akımları diziyi yansıtıyor. Yaşananları diziyi direkt aktarmıyoruz, karakterlerin ve hikâyenin içinde kendilerine yer buluyorlar."

2020 Emmy Ödülleri'nde 18 adaylıktan 7 ödül çıkaran, Altın Küre 2020 ödüllerinde en iyi drama ve en iyi oyuncu (Brian Cox) ödüllerini kazanan yapımcı Murdoch ailesi radarına almış durumda. USA Today gazetesinden aktaralım: Brian Cox, Altın Küre sırasında Murdoch'un kızı Elisabeth'in eşinin, dizinin hayranı olduklarını söyledi. Ayrıca yine

Birbirinin kuyusunu kazmaya doymayan medya devi aileyle beIN Connect'te buluşacağız. 57 ödüllü dizinin yeni kadrosunda Adrien Brody de var.

Elisabeth'in, Logan Roy'un kızı Siobhan karakterine özel ilgisinin olduğunu anlattığını da ekledi. İddiaya göre Rupert Murdoch'un dördüncü eşi Jerry Hall da dizinin sadık izleyicisi.

Yayınlanan iki sezonuyla 81 adaylık ve 57 ödül kazanan *Succession*, izleyenleri ters köşeye yatıran finaliyle en kritik anda ara vermişti. O günden sonra kadroya Alexander Skarsgård ve Adrien Brody gibi çok ünlü oyuncular dahil oldu.

HBO şahanesi *Succession*'ı izlememiş olanları arayarak kapatacak için 17 Ekim'e kadar vakitleri var. Kaldığımız yerden nereye savrulacağız, hep beraber göreceğiz. •

Toprağımız hakkında konuşmalıyız

Netflix'teki *Kiss the Ground* belgeseli iklim değişikliğini ve bu konuda bize düşen görevleri görmemize yardımcı oluyor

H. KEREM FINDIK

Son yıllarda tüm dünyayı kasıp kavuran, söndürülmeyen orman yangınları ve aşırı yağışlar nedeniyle bol bol iklim krizi konuştuk yine. Bunu anlamının ve olabildiğince değiştirmenin yollarından biri de toprakla -tarımla- olan ilişkimizi değiştirmek. Nasıl mı? Netflix'teki *Kiss the Ground* (Onarıcı Tarım) belgeseli çözüm önerileri sunuyor. Bunun için ise ABD'li toprak bilimci Ray Archuleta'nın peşine takılıp ülkedeki çiftliklere gidiyoruz ve onun toprakla ilgili verdiği eğitimleri görüyoruz. Archuleta'ya göre, toprağı düzeltirsek sorunlarımızın çoğunu çözebilir ve doğayı taklit ederek ekip biçmeyi öğrenebiliriz.

Zehirli kimyasallar

Oyuncu Woody Harrelson'un anlatıcısı olduğu yapımda onarıcı tarıma dair örnekler bulunuyor. Mesela, restoranlardaki yemek atıklarını toplayıp bunları gübre haline getirerek yerel çiftliklere götürmek mümkün. Bu şekilde elde edilen organik gübre doğal bir sünger görevi görüyor ve toprağın suyu tutmasına yardımcı

oluyor. Diğer dikkat çekici bir örnek ise Çin'den geliyor ve ülkedeki erozyona uğramış Loess Platosu'nda 1994-2009 arasında yürütülen bir çalışmaya yer veriliyor. Onarıcı tarım yöntemleriyle plato yeşillendiriliyor ve bölge halkı yoksulluktan kurtuluyor.

Konunun diğer bir yönü de tarım için toprağa sıkılan zehirli kimyasallar. Archuleta'dan öğrendiğimize göre bu zehirli kimyasallar, atmosferdeki karbonun çekilmesine neden oluyor. Ayrıca kimyasallar insanı sağlıklı hale getirmesi için ihtiyaç duyan mikropları da öldürüyor. Belgeselde bu zehirli kimyasalların tarihçesini de görüyoruz ve Alman bilim insanı Fritz Haber'in gıda üretimini artırmak için sentetik azotlu gübreyi icat ettiğini öğreniyoruz. Fritz ayrıca bugün tarım ilacı olarak kullanılan zehirleri de icat eden isim.

Kiss the Ground, üzerinde yaşadığımız toprağa farklı bir açıdan bakmayı öneriyor ve bunu örneklerle destekliyor. Yönetmenliğini Josh Tickell ve Rebecca Tickell'in üstlendiği belgesel, iklim değişikliğiyle mücadelenin nasıl yapılabileceğini görmemize ve tarımla olan ilişkimizi gözden geçirmemize yardımcı oluyor. •

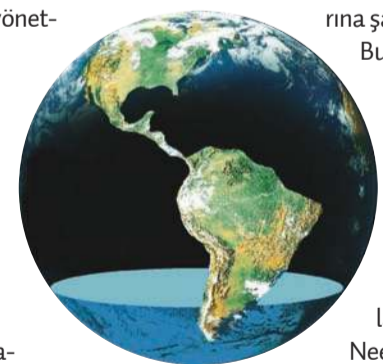

İklim değişikliğinde suyun rolü

Kiss the Ground topraktan bahsederken, *Brave Blue World: Racing to Solve our Water Crisis / Cesur Mavi Dünya: Küresel Su Sorununu Çözmek* belgeseli ise iklim değişikliğinde suyun rolüne yer veriyor. Tim Neeves'in yönettiği belgeselden öğrendiğimize göre, bugün dünyada iki milyara yakın insan temiz su olmadan yaşamaya çalışıyor. Değişen iklimin acımasının olma-

dığı bir kez daha vurgulayan yapımda gelişmekte olan ülkelerin temiz suya ulaşmada sorun yaşadıklarını görürken, gelişmiş ülkelerin de suyu verimli kullanmak ve atık sudan enerji üretimi gibi konulara yoğunlaştıklarına şahitlik ediyoruz.

Bu noktada da Kenya'dan Hindistan'a, ABD'den Hollanda'ya değişen ülkelerden örnekler paylaşılıyor. Belgeselin anlatıcısı ise Liam Neeson (Netflix)

Küresel ısınmanın sonuçları ve çözüm önerileri bu belgeselde

Breaking Boundaries: The Science of Our Planet / Gezegeneğimizin Kritik Eşikleri belgeselinde küresel ısınmanın sonuçları anlatılıyor. İsveçli profesör Johan Rockström'ün açıklamalarıyla takip ettiğimiz yapımda öncelikle Grönland'daki buzulların erimesi ele alınıyor. Ayrıca Antarktika'daki erimelere de yer veriliyor. Rockström'e göre, bu erimelerin engellenmesi için insanlığın 30 yıl içinde fosil yakıtlardan tamamen kurtulması ge-

reliyor. David Attenborough'nun anlattığı belgeselde, Amazon'daki durum değerlendiriliyor ve bu ormanların soya tarımı ve hayvancılık nedeniyle yok olmaya başladığı aktarılıyor. Yapımda çözüm önerilerine de yer veriliyor ve karbon salımını sıfıra indirmek ve küresel sıcaklığı olabildiğince düşürmek için yapılması gerekenleri bir arada gösteriliyor. Belgeselin yönetmeni Jonathan Clay. (Netflix)

EVERYBODY'S TALKING ABOUT JAMIE

Sahneden ekrana

Max Harwood, Sarah Lancashire, Lauren Patel ve Shobna Gulati'nin başrollerini paylaştığı *Everybody's Talking About Jamie*, Prime Video'da. London's West End'in ödüllü, hit müzikalinin film uyarlamasında Jamie, sahnede yaşayacağı bir hayatın hayalini kuruyor. Hikâyede en iyi arkadaşı Pritti ve annesi tarafından sonsuz derecede desteklenen Jamie'nin, bağlı olduğu topluluğa ilham vermesi ile karanlıktan spot ışığına çıkmaları konu ediliyor.

Psikolojik bir iç savaş

Sean Bean öğretmen Mark Cobden'i, Stephen Graham ise gardiyan Eric McNally'yi canlandırıyor. Cobden karakterinin istemeden işlediği bir suç sonucu hapse girmesiyle başlayan hikaye, karakterin yaşadığı duygularını ve hayatın zorlu gerçeklerine karşı hazırlıksız yakalanışını etkileyici bir şekilde ele alıyor. Cobden'in, gardiyan McNally ile tanışıp arkadaşlığının gelişmesi sonucunda hız kazanan hikaye, McNally'nin hapsedeki tehlikeli mahkumlardan birinin onun en büyük zaafını keşfetmesi üzerinden ilerliyor. Toplam üç bölüm olan dizi, 19 Eylül Pazar 21.00 itibarıyla BBC First ekranlarında. BBC First, Digiturk'te 114., Tivibu'da 143. kanal.

TIME
BBC FIRST

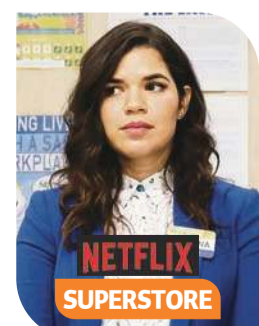
KARSU'NUN ODASI

Müzik, yemek, kahkaha

Dünya müzik arenasında övgü dolu yorumlar alan ve bunları önemli ödüllerle taçlandıran müzisyen Karsu, BluTV'nin yeni özel yapımında, restore edilmiş 150 yıllık özel bir taş evde, müzisyen dostlarını misafir edecek. Müziğin başrolde olacağı programda, izleyiciler Karsu ile konuklarının sohbetine dahil olurken şarkıların hiç duymadıkları hikayelerini öğrenecek. Müzikte olduğu kadar mutfaktaki hünerini de konuşturacak olan Karsu, konuklarının memleketine özgü lezzetleri misafirleriyle paylaşırken, onlarla oynayacağı 'Evet-Hayır' oyunuyla seyircilere keyifli anlar yaşatacak. Programın her bölüm beklenen sürprizi ise başarılı müzisyenin, misafiriyle yapacağı düet olacak. 18 Eylül'de yayına girecek olan program her cumartesi yeni bir bölümle platformda olacak.

Tezgah arkasının tezgahları

ABD'de son yılların başarılı sitcom dizilerinden biri olan *Supertore* 20 Eylül'de Netflix Türkiye kütüphanesine ekleniyor. Justin Spitzer'in yönetmenliğini yaptığı dizi NBC'de altı sezon boyunca sürmüş, kanalın birçok dizisiyle ortak bölümler yayınlanmış, hatta bir spin-off çekilmesi bile gündeme gelmişti. St. Louis'de, Cloud 9 isimli bir dev markette çalışan sıra dışı ve garip bir grubun başından geçen komik olaylar silsilesi, tam 113 bölüm. Başroldeki America Ferrera'nın da *Ugly Betty*'den gelen ünlü bu yapımla iyice artmıştı.

NETFLIX
SUPERSTORE

Pandemiden beri dünya sanat gündemini üç tip haber işgal ediyor: Ertelenen bienaller, çevrim içi formata bürünen fuarlar, sanal müze veya dijital sergi projeleri. Kısa sürede adapte olunan hatta kanaksanan bu durumdan giderek herkesin sıkıldığı, sanatla ve birbiriyle yerinde/mekânda buluşmaya hasret kaldığı ortada. Sanat üretimi ve deneyiminin zoraki dijitalleşmeden kazanımlarını korurken mekanlara döneceği, yani melezleşerek normalleşeceğine dair görüşler tam da bu noktada öne çıkmaya başlamıştı. Derken yaz geldi: açık hava olanaklarının, aşı oranı ve seyahat imkanlarının artmasıyla kültür-sanat ortamı iyimser bir havaya büründü. Uluslararası sanat çevreleri sanki hiçbir şey olmamışçasına eskisinden de hızlı ve hareketli bir döneme giriyor. Pandemi sanat ortamı adına kimse bir ders çıkardı mı, örneğin yüceltilen “yavaşlamak” ve “dayanışma” gibi kavramlardan bir şey öğrenildi mi, yoksa her şey aynı mı devam edecek bunu anlamak için beklemek gerekiyor. İlk etapta genel kanı, bir yandan bazı şeylerin geri dönüşü olmayacak şekilde dönüşmeye mecbur olduğu, diğer yandan ise kaybedilen zamanın etkisiyle en azından yakın vadede safların daha da sıklaşıp rekabetin artacağı yönünde. Dünyanın dört bir yanında art arda açılan bu kadar sergi, fuar ve bienali kim görebilecek, kimler sağlıklı bir şekilde değerlendirecek yorumlayacak belirsiz. Hele ki sadece pandemiyi değil ekolojik krizin de aşırı üretim, tüketim ve hareketliliğe karşı acil önlem gerektirdiğini idrak ettiğimiz bu günlerde.

Dev sanat fuarları arka arkaya

Tedbiri elden bırakmadan bizi bekleyen yepyeni içeriklerden heyecan duymak elbette mümkün. Örneğin sanatı fuar alanlarında keşfetmeyi seven sanat turistleri ve koleksiyoncular için sonbahar dopdolu geçecek. Normalde yılın farklı

mevsimlere yayılmasına alıştığımız dev fuarlar arka arkaya açılıyor. Neredeyse ağustos sıcaklarında başlayan fuar furyası eylülde New York'ta Armory Show, Milano'da Miart ve fuarların fuarı Art Basel'in ardından ekimde Londra'da Frieze, Paris'te FIAC ve Contemporary Istanbul, kasımda Torino'da Artissima ve

nihayet aralıkta Art Basel Miami ile devam ediyor. Yapısı gereği birkaç gün içinde yoğun program ve kalabalıkları ağırlaması beklenen fuarların içerik bakımından yeni arayışları kadar pandemiyle zorlaşan koşullar ve sınırlı kapasitelerinin ziyaretçi deneyimine ve satışa nasıl yansıtacağı ise merakla bekleniyor.

Sanat turistleri için fuarlar ve bienaller

Sonbahar dünya sanat arenasında dopdolu geçecek. Eylül'de New York'ta Armory Show, Milano'da Miart ve fuarların fuarı Art Basel, Ekim'de Londra'da Frieze, Paris'te FIAC, Kasım'da Torino'da Artissima ve Aralık'ta Art Basel Miami var

ÇELENK BAFRA
celenkb@gmail.com

Sun & Sea (Marina), Litvanya Pavyonu'ndan görüntü, Venedik Bienali, 2019

© JEAN-PIERRE DALBÈRA

binası Bourse de Commerce ve Amerikalı sanatçı Bill Fontana'nın ses heykelleri kurguladığı, 2019'da yanan dünya kültür mirası Notre Dame Katedrali'nin çanlarının yanı sıra Zafer Takı (Arc de Triomphe) da güncel sanatla buluşuyor. Geçen yıl kaybettiğimiz sanatçı Christo'nun 1960'lardan beri hayalini kurduğu zafer takını binlerce metre kumaşla ve iple toptan sarıp paketleme projesi Centre Pompidou iş birliğiyle nihayet hayata geçiyor. 18 Eylül-3 Ekim tarihlerinde aramızda görülebilen bu anıtsal yerleşime şimdiden çok konuşulacağı benziyor.

Bienallerin yılı 2022...

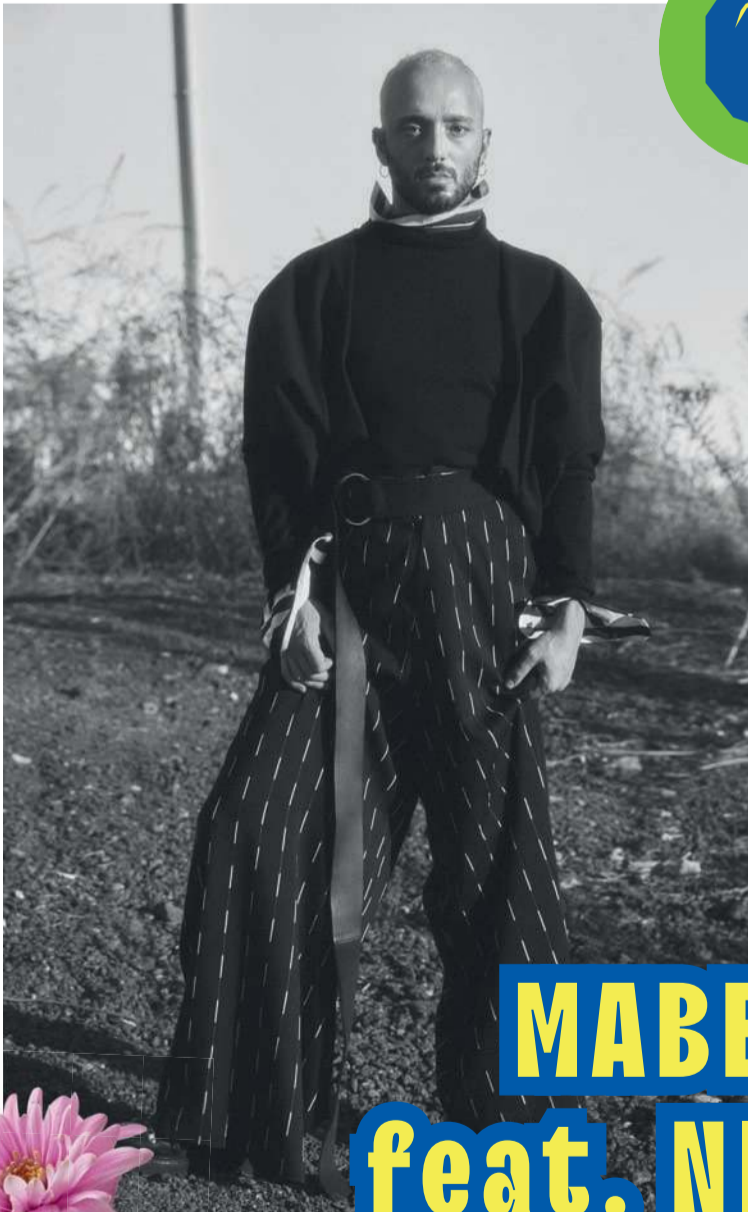
2022 ise bienallerin yılı olacak denebilir. Pandemi boyunca ertelenmek yerine evrilerek devam eden ve ortaya koyduğu içeriklerle olumlu yorumlar alan Gwangju, Liverpool ve Berlin bienalleri gibi istisnalar olsa da tüm dünyanın beklediği 59. Venedik Bienali başta olmak üzere pek çok büyük ölçekli sergi için biraz daha beklemek gerekiyor. Şimdilik Venedik Bienali mimarlık sergileri ve geçen Venedik Bienali'nin kültürel ödüllü Litvanya Pavyonu'nun yani “Sun & Sea (Marina)” adlı opera performansının dünya turnesinde olmasıyla avunabiliriz. Sao Paolo Bienali, Atina Bienali ve Ural Bienali gibi örnekler mütevazı ölçeklerle bu sonbaharda açılırken; Sydney ve Toronto bienalleri için mart, Venedik Bienali için nisan, normalde bu ay açılması gereken İstanbul ve Lyon bienalleri içinse önümüzdeki yıl eylül ayı için plan yapılıyor. Üstelik, beş yılda bir düzenlenen Documenta da 2022 yılına denk geliyor ve haziran-eylül aylarında dünyanın dört bir yanından sanat öğrencileri ve araştırma odaklı sanat meraklılarını ağırlamayı planlıyor. •

İSTANBUL KÜLTÜR SANAT VAKFI

28. İSTANBUL CAZ FESTİVALI
1-24 Eylül 2021

Festival Sponsoru

Garanti BBVA

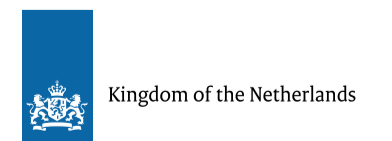
MABEL MATİZ
feat. NIELS BROOS

Harbiye Cemil Topuzlu Açıkhava Tiyatrosu
24 Eylül Cuma 21.00

Mabel Matiz şarkılarını hiç böyle dinlemediniz!

İKSV Lale Kart üyesi olun, tüm etkinliklerde biletlerinizi %25'e varan indirimlerle alın. İKSV'nin en önemli destekçileri arasında yer alan Lale Kart üyelerinin yararlandığı tüm ayrıcalıkları görmek ve hemen üye olmak için: lalekart.iksv.org

değerli işbirliğiyle

ve çok daha fazlası caz.iksv.org'da.

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

iksv kurucu sponsor

desteğiyle

